

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЧЕРНІГІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
Навчально-науковий інститут економіки
Кафедра бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту

ПОДАТКОВІ СИСТЕМИ ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до практичних занять та самостійної роботи
для здобувачів вищої освіти освітнього ступеню «магістр»
галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
освітньо-професійної програми
«Фіскальне адміністрування та митна справа»

Обговорено і
рекомендовано на
засіданні кафедри
бухгалтерського обліку,
оподаткування та аудиту
Протокол №15
від 22 січня 2021 року

ЧЕРНІГІВ
НУ «Чернігівська політехніка» - 2021

ПОДАТКОВІ СИСТЕМИ ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН : методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи для здобувачів вищої освіти освітнього ступеню «магістр» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 071 «Облік і оподаткування» за освітньо-професійною програмою «Фіскальне адміністрування та митна справа» / Укладач: Акименко О.Ю. – Чернігів: НУ «Чернігівська політехніка», 2021. – 70 с.

Укладач: **Акименко Олена Юріївна**,
кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту

Відповідальний за випуск: **Юрченко Марина Євгенівна**,
завідувачка кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту, кандидат фізико-математичних наук, доцент

Рецензент: **Сакун Олександра Сергіївна**, доктор економічних наук, доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту

Вступ.....	4
1 Зміст навчальної дисципліни	5
2 Структура навчальної дисципліни.....	8
3 Практичні завдання, які охоплюють зміст робочої програми	8
Практичне завдання 1. Теоретичні та методичні засади організації податкових систем країн світу	8
Практичне завдання 2. Податкова система Грузії	14
Практичне завдання 3. Податкова система Польщі	21
Практичне завдання 4. Податкова система Республіки Білорусь	27
Практичне завдання 5. Податкова система Республіки Казахстан	33
Практичне завдання 6. Податкова система Республіки Таджикистан	40
Практичне завдання 7. Податкова система Республіки Узбекистан	46
Практичне завдання 8. Податкова система Латвійської Республіки	51
Практичне завдання 9. Податкові системи інших держав	57
4 Перелік питань, що охоплюють зміст робочої програми навчальної дисципліни «Податкові системи зарубіжних країн» та виносяться на залік	61
5 Перелік посилань	63
Додатки	69

ВСТУП

Навчальна дисципліна «**Податкові системи зарубіжних країн**» є вибірковою дисципліною підготовки здобувачів ступеню вищої освіти «магістр» ОПП «Фіскальне адміністрування та митна справа» галузь знань 07 «Управління та адміністрування».

Дана навчальна дисципліна є теоретичною та практичною основою сукупності знань та вмінь, що формують профіль фахівців в галузі управління та адміністрування за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» спеціалізації «Фіскальне адміністрування та митна справа».

Предметом дисципліни «Податкові системи зарубіжних країн» є теоретичні положення, особливості, факти та технології функціонування податкових систем різного типу (федеративних і унітарних) держав.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Податкові системи зарубіжних країн» є глибоке та ґрунтовне засвоєння магістрами фіскального адміністрування та митної справи знань з основ оподаткування в західній науковій традиції, вивчення практики функціонування податкових систем Польщі, Грузії, Республіки Білорусь, Республіки Казахстан, Республіки Таджикистан, Республіки Узбекистан, Латвійської Республіки та інших держав. Під час вивчення дисципліни здобувачі вищої освіти мають набути або розширити загальні та фахові компетентності, передбачені освітньою програмою; досягти або вдосконалити програмні результати навчання, і у підсумку - вміти розвивати та підвищувати свій загальнокультурний і професійний рівень, самостійно освоювати нові методи роботи та знання щодо комплексного бачення сучасних проблем економіки й управління; знати європейські стандарти оподаткування, особливості функціонування податкових систем зарубіжних країн.

Крім того здобувачі вищої освіти будуть вміти організовувати та надавати консультаційні послуги, роботу податкових груп, створювати системи автоматизованих робочих місць податківця, впроваджувати прогресивні форми і методи оподаткування; розробляти стратегію оптимізації системи оподаткування підприємств та суб'єктів малого бізнесу.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Податкові системи зарубіжних країн» здобувачі вищої освіти повинні :

знати:

- 1) основи побудови й розвитку податкових систем зарубіжних країн;
- 2) основні риси прямого оподаткування в закордонних країнах;
- 3) оподаткування доходів корпорацій, оподаткування доходів фізичних осіб, майнові податки;
- 4) непряме оподаткування в закордонних країнах;
- 5) особливості спеціальних режимів оподаткування в податкових системах зарубіжних країн;
- 6) основи організації адміністрування податків у зарубіжних країнах.

вміти:

- 1) впевнено використовувати науково-понятійний апарат податкової теорії, професійну термінологію фіскально-бюджетної практики;
- 2) розуміти взаємозв'язки оподаткування з економічними, соціальними, політичними факторами суспільного і державного життя;
- 3) пояснити вплив податків на поведінку платників податків;
- 4) володіти економічними законами щодо формування та реалізації процесу оподаткування в державі;
- 5) вміти взаємодіяти, співпрацювати з широким колом осіб для провадження професійної або навчальної діяльності;
- 6) самостійно приймати рішення у процесі вивчення проблем з оподаткування у зарубіжних країнах світу;
- 7) систематизувати, відбирати, накопичувати та аналізувати потрібну інформацію, робити висновки і пропозиції щодо удосконалення податкових систем зарубіжних країн світу та України;
- 8) розвивати здатність до самостійного подальшого навчання.

1 ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ ПОДАТКОВИХ СИСТЕМ КРАЇН СВІТУ. ПОДАТКОВА СИСТЕМА ГРУЗІЇ. ПОДАТКОВА СИСТЕМА ПОЛЬЩІ. ПОДАТКОВА СИСТЕМА РЕСПУБЛІКИ БІЛОРУСЬ

Тема 1. Теоретичні та методичні засади організації податкових систем країн світу

Мета та завдання вивчення дисципліни. Предмет. Структура курсу. Розширення компетентностей.

Податкова система та її місце у фінансовій системі держави.

Елементи системи оподаткування та їх характеристика (суб'єкти, об'єкти оподаткування, база оподаткування, податковий період, терміни сплати податків, ставки податків.

Класифікація податкових платежів за різними ознаками. Порядок та способи сплати податків у зарубіжних країнах світу.

Тема 2. Податкова система Грузії

Принципи податкового законодавства Грузії.

Поняття і види податків (загальнодержавні та місцеві податки), їх загальна характеристика.

Податкові органи Грузії права та обов'язки.

Основи справляння прибуткового податку (податку на доходи фізичних осіб). Спеціальні режими оподаткування:

мікробізнес, малий бізнес, фіксований податок. Особливості оподаткування податком на прибуток підприємств.

Тема 3. Податкова система Польщі

Поняття і види податків їх загальна характеристика: прибутковий податок з фізичних осіб, прибутковий податок з юридичних осіб, податок на успадкування та дарування, податок від цивільно-правових дій, податок сільськогосподарський, податок на ліс, податок на нерухомість, податок на транспортні засоби, податок на тоннаж, податок на товари і послуги, податок акцизний, податок з ігор.

Тема 4. Податкова система Республіки Білорусь

Поняття і види податків (республіканські та місцеві податки), їх загальна характеристика. Особливості оподаткування податком на додану вартість у Республіці Білорусь. Особливості справляння податку на прибуток у Республіці Білорусь.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

ПОДАТКОВА СИСТЕМА РЕСПУБЛІКИ КАЗАХСТАН, ТАДЖИКИСТАН, УЗБЕКИСТАН, ЛАТВІЙСЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ. ПОДАТКОВІ СИСТЕМИ ІНШИХ ДЕРЖАВ

Тема 5. Податкова система Республіки Казахстан

Принципи податкового законодавства Республіки Казахстан. Податкові органи Республіки Казахстан: їх права, обов'язки та функції. Види податків та інших обов'язкових платежів у бюджет Республіки Казахстан, їх загальна характеристика. Особливості справляння корпоративного прибуткового податку Республіки Казахстан. Особливості оподаткування доходів фізичних осіб Республіки Казахстан (індивідуальний прибутковий податок).

Тема 6. Податкова система Республіки Таджикистан

Принципи податкового законодавства Республіки Таджикистан. Податкові органи: їх права, обов'язки та функції. Види загальнодержавних та місцевих податків у Республіці Таджикистан, їх загальна характеристика. Особливості справляння податку на прибуток у Республіці Таджикистан. Особливості оподаткування доходів фізичних осіб у Республіці Таджикистан (прибутковий податок).

Тема 7. Податкова система Республіки Узбекистан

Принципи податкового законодавства Республіки Узбекистан. Види податків та інших обов'язкових платежів у бюджет Республіки Узбекистан, їх загальна характеристика. Особливості справляння податку на прибуток підприємств Республіки Узбекистан. Особливості оподаткування доходів фізичних осіб Республіки Казахстан (податок на доходи фізичних осіб).

Тема 8. Податкова система Латвійської Республіки

Види податків Латвійської Республіки, їх загальна характеристика. Особливості справляння податку на прибуток з підприємств у Латвійській Республіці. Особливості оподаткування доходів фізичних осіб у Латвійській Республіці (прибутковий податок з населення).

Тема 9. Податкові системи інших держав
 Податкові системи Великобританії, Канади, Франції, Ізраїлю, Китаю,
 Нідерландів

2 СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 2.1 – Розподіл навчального часу за темами і формами вивчення та контролю для денної форми навчання

Назви змістовних модулів і тем		Кількість годин для форми навчання: денна			
		Всього	У тому числі		
			Лек.	Пр.	С.р.
1	2	3	4	5	6
5 семестр					
Змістовний модуль 1. Теоретичні та методичні засади організації податкових систем країн світу. Податкова система Грузії. Податкова система Польщі. Податкова система Республіки Білорусь					
1. Теоретичні та методичні засади організації податкових систем країн світу.		15	2	2	11
2. Податкова система Грузії.		15	2	2	11
3. Податкова система Польщі.		17	3	3	9
4. Податкова система Республіки Білорусь.		17	3	3	9
Разом за змістовним модулем 1		60	10	10	40
Змістовний модуль 2. Податкова система Республіки Казахстан, Таджикистан, Узбекистан, Латвійської Республіки, інших держав					
5. Податкова система Республіки Казахстан.		17	3	3	9
6. Податкова система Республіки Таджикистан.		13	2	2	9
7. Податкова система Республіки Узбекистан.		9	1	1	7
8. Податкова система Латвійської Республіки.		13	3	3	7
9. Податкові системи інших держав.		8	1	1	6
Разом за змістовним модулем 2		60	10	10	40
Усього годин за дисципліну		120	20	20	80

3 ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ, ЯКІ ОХОПЛЮЮТЬ ЗМІСТ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ

ПРАКТИЧНЕ ЗАВДАННЯ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ ПОДАТКОВИХ СИСТЕМ КРАЇН СВІТУ

1.1 Питання для обговорення

1. Мета та завдання вивчення дисципліни.
2. Предмет. Структура курсу. Розширення компетентностей.
3. Податкова система та її місце у фінансовій системі держави.
4. Елементи системи оподаткування та їх характеристика (суб'єкти, об'єкти оподаткування, база оподаткування, податковий період, терміни сплати податків, ставки податків.
5. Класифікація податкових платежів за різними ознаками.
6. Порядок та способи сплати податків у зарубіжних країнах світу.

Ключові поняття: податки, еволюція, податкова теорія, збір, мито, внесок, функції, податкова система, податкове законодавство, адміністрування податків і зборів, податкова політика, податкова ставка, суб'єкти та об'єкти оподаткування, принципи, акциз, мито, плата, податкове регулювання, оподаткування.

1.2. Питання для самостійного опрацювання та самоперевірки

1. Які критерії лежать в основі періодизації становлення та розвитку податків?
2. Поміркуйте та прокоментуйте вислови мислителів : “Податок – це дозволена форма грабежу” (Фома Аквінський, філософ XIII ст.). “Державні доходи – це частина, яку виділяє кожний громадянин зі свого майна для того, щоб спокійно користуватися всім іншим” (Ш. Л. Монтеск'є (1689–1755), французький просвітитель, правознавець, філософ). “Податки – це ціна цивілізованості суспільства” (напис на фасаді міністерства внутрішніх доходів США). “Хто платить менше всіх, більше всіх скаржиться” (закон Дрю).
3. Які риси притаманні сучасним податковим системам країн світу?
4. Хто із вчених обґрунтував необхідність державного втручання в економіку, і які виникають можливості податків у регулюванні економіки?
5. В чому принципова різниця між кейнсіанською, неокейнсіанською і посткейнсіанською теоріями?
6. Які основні ознаки характеризують категорію «податок»? У чому полягає сутність фіскальної та регулюючої функцій податку?
7. Визначте місце податкової політики у системі державного регулювання економікою. Обґрунтуйте свою відповідь.

8. Дайте визначення податковій політиці. Назвіть мету, завдання та методи податкової політики.

9. Назвіть принципи формування сучасної податкової політики та охарактеризуйте їх.

10. Надайте визначення поняттю «податковий механізм», наведіть характеристики його елементів.

11. Основи та організація податкової роботи. Правове регламентування діяльності податкових органів, інструктивне забезпечення податкового процесу.

1.3. Завдання для індивідуальної роботи

Орієнтовні теми доповідей:

1. Адам Сміт і його економічні постулати.
2. Еволюція податків.
3. Концепції розвитку теорій податків.
4. Податки як основа фінансової бази держави.
5. Основні напрями податкового регулювання.
6. Методи побудови податкових ставок.
7. Теорія співвідношення прямого і непрямого оподаткування.
8. Теорія єдиного податку.
9. Теорія пропорційного і прогресивного оподаткування.
10. Податкова система України як складна система фінансово-економічних відносин між державою та платниками податків.

Індивідуальні практичні завдання:

1. Розробити тестові завдання з теми (не менше 20 шт.).
2. Скласти кросворд з основних ключових термінів і понять теми (не менше 10 слів).

1.4. Практичні завдання

Завдання 1. З урахуванням вимог Податкового Кодексу України щодо визначення об'єкту оподаткування податком на прибуток, який обраховується шляхом коригування (збільшення або зменшення) фінансового результату до оподаткування (прибутку або збитку), визначеного у фінансовій звітності підприємства відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності, з'ясувати послідовність формування чистого фінансового результату: прибутку (збитку) підприємства за НП(С)БО 1.

Завдання 2. Проаналізувати методику розрахунку та сплати податку з доходів фізичних осіб. Що таке податкова соціальна пільга, як вона

застосовується в оподаткуванні доходів громадян? Чому не можна скасувати податок з доходів фізичних осіб?

Завдання 3. Охарактеризувати роль податку на додану вартість у формуванні податкових надходжень бюджету. Надати визначення об'єкту, бази оподаткування; навести ставки ПДВ; порівняти податкове зобов'язання та податковий кредит.

1.5. Тестові завдання

1. У рабовласницькому ладі податки стягувалися:
  - а) у вигляді оброку;
  - б) грошима;
  - в) у вигляді трудових повинностей;
  - г) участю у суспільних заходах

2. Другий етап еволюції оподаткування характеризується:
  - а) нерозвиненістю і випадковим характером податків;
  - б) тим, що податки стають постійним джерелом державних доходів;
  - в) тим, що податки стають основним джерелом доходів бюджету;
  - г) тим, що основна роль відводиться прямим податкам.

3. Домени як основний вид державних доходів епохи раннього середньовіччя – це:
  - а) фіскальні права, дохідні прерогативи казни, які остання брала в своє виняткове користування, вилучивши їх з приватного обороту;
  - б) доходи від використання державного майна, казенних земель і лісів;
  - в) різновид податку на нерухоме майно;
  - г) частина зі всього, що добувала своєю працею людина

4. Перші ознаки сучасної податкової системи з'явилися у:
  - а) Стародавній Греції;
  - б) Стародавньому Римі;
  - в) Стародавньому Єгипті;
  - г) Східній Європі

5. До теорій обміну відносяться:
  - а) теорія жертви;
  - б) теорія податку як страхової премії;

- в) теорія економіки суспільного сектору;
- г) теорія економіки пропозиції;

6. У ..... теорії податки вважаються головним важелем регулювання економіки і виступають однією зі складових її успішного розвитку:

- а) класичній;
- б) кейнсіанській;
- в) неокласичній;
- г) атомістичній

7. До неокласичної теорії можна віднести:

- а) теорію глобалізації;
- б) теорію раціональних очікувань;
- в) теорію економіки суспільного сектору;
- г) теорію демократичного оподаткування.

8. Податок – це:

- а) плата, яка стягується з юридичних і фізичних осіб державними органами за право участі, користування будь-чим або за право здійснення тієї або іншої діяльності;
- б) платіж у грошовій формі;
- в) плата, яка стягується з юридичних і фізичних осіб за здійснення в їх інтересах державними органами певних дій;
- г) обов'язковий, безумовний платіж до відповідного бюджету, що справляється з юридичних і фізичних осіб.

9. Реалізація фіскальної функції податків пов'язана з:

- а) контролем за дотриманням податкового законодавства;
- б) регулюванням грошових доходів між юридичними та фізичними особами, сферами і галузями економіки, державою в цілому та її територіальними утвореннями, досягненням рівноваги між попитом і накопиченням;
- в) формуванням доходної частини бюджету і створенням матеріальних умов для функціонування держави та задоволення загальносуспільних потреб;
- г) перерозподілом національного доходу між різними соціальними верствами і групами населення, а також між сферами та галузями народного господарства, що здійснюється з метою виконання державою своїх соціально-економічних і загальнонаціональних функцій

10. Назвіть функції, які виконують податки:

- а) контрольна;
- б) фіскальна;
- в) розподільна;
- г) регулююча.

11. За характером використання податки поділяються на:

- а) загальні;
- б) прями;
- в) спеціальні;
- г) регулярні.

12. За правовою ознакою податки поділяються на:

- а) власні;
- б) звичайні;
- в) місцеві;
- г) загальнодержавні.

13. Економічні методи державного регулювання передбачають:

- а) ухвалення законів і законодавчих актів Верховної Ради України, видання Указів Президента, а також вироблення механізму їх реалізації та контролю за виконанням;
- б) пряме управління з боку держави суб'єктами ринкових відносин;
- в) створення державою матеріальних стимулів для бажаної поведінки суб'єктів господарювання;
- г) вплив на формування громадської думки, суспільної свідомості, економічного мислення, популяризацію цілей і змісту державного регулювання.

14. Податкова політика – це:

- а) політика держави, через яку уповноважена державою інституція контролює обсяг пропозиції грошей з метою встановлення цінової стабільності, сприяння економічному зростанню, дотриманню рівня безробіття населення на низькому рівні;
- б) сукупність державних заходів, спрямованих на зміцнення доходної частини державного бюджету, посилення соціальної направленості видатків бюджету, створення умов макроекономічної стабілізації;
- в) діяльність держави у сферах запровадження, правового регламентування та організації справляння податків та податкових платежів, які є знаряддям розподілу і перерозподілу частини валового внутрішнього продукту та формування централізованих фондів грошових ресурсів держави;

г) діяльність держави, спрямована на регулювання економічних відносин з іншими країнами, на забезпечення ефективного використання зовнішнього фактору у національній економіці.

15. Назвіть цілі податкової політики:

- а) політична, аграрна;
- б) фіскальна, регулююча;
- в) профілактична, контролююча;
- г) адміністративна, розподільча

16. Завданнями податкової політики є:

- а) забезпечення стабільного обмінного курсу грошової одиниці;
- б) забезпечення формування доходної частини бюджету;
- в) забезпечення потреб внутрішнього ринку;
- г) забезпечення захисту економічних інтересів держави

17. Інструментами податкової політики є:

- а) податкова ставка;
- б) ліцензії;
- в) тарифні обмеження;
- г) реклама.

18. Політика максимальних податків характеризується:

- а) практикою встановлення максимального числа податків, високих прогресивних ставок, широких податкових баз, скорочення числа пільг, що приводять в сукупності до збільшення податкового тягаря на економіку і населення;
- б) практикою встановлення мінімального податкового навантаження на економіку;
- в) практикою встановлення оптимального податкового навантаження на економіку.

19. Принципами формування сучасної податкової політики є:

- а) фіскальна достатність, інтеграційність, наукова обґрунтованість, гласність, стабільність;
- б) законність, фіскальна достатність, незалежність, гласність, стабільність;
- в) ефективність, фіскальна достатність, незалежність, гласність, стабільність;

г) законність, фіскальна достатність, незалежність, неупередженість, соціальна справедливість.

20. Стратегія податкової політики – це:

а) цілісна система дій суб'єкта у сфері оподаткування, спрямованих на реалізацію мети, завдань та пріоритетів його економічного відтворення з урахуванням комплексу впливу внутрішніх та зовнішніх чинників, розрахована на довгостроковий період часу;

б) цілісна система дій суб'єкта у сфері оподаткування, спрямованих на реалізацію мети, завдань та пріоритетів його економічного відтворення з урахуванням комплексу впливу внутрішніх та зовнішніх чинників, розрахована на короткостроковий період часу;

в) політика у сфері оподаткування, яка здійснюється з розрахунком на короткострокову перспективу.

Перелік посилань: [1, 4, 7, 10, 11, 15, 16, 17, 30, 72, 73, 74]

ПРАКТИЧНЕ ЗАВДАННЯ 2. ПОДАТКОВА СИСТЕМА ГРУЗІЇ

2.1. Питання для обговорення

1. Податкове законодавство Грузії, принципи формування податкової системи Грузії.
2. Поняття і види податків (загальнодержавні та місцеві податки), їх загальна характеристика.
3. Податкові органи Грузії права та обов'язки.
4. Правовий захист платників податків Грузії.
5. Податкові органи Грузії, їх права та обов'язки.
6. Основи справляння прибуткового податку (податку на доходи фізичних осіб).
7. Особливості оподаткування податком на прибуток підприємств.
8. Спеціальні режими оподаткування : мікробізнес, малий бізнес, фіксований податок.
9. Особливості амортизаційних відрахувань та відрахування по основним засобам в Грузії.
10. Податкова звітність Грузії.

Ключові поняття: адміністрування податків, ідентифікаційний номер, платник податків, облікова документація, економічна діяльність, податкова таємниця, права, обов'язки, Служба доходів, податковий радник, податок на прибуток, мікробізнес, малий бізнес, сукупний дохід, міжнародне оподаткування, оподаткування доходів, податковий облік, податок на додану вартість, територія Грузії, реєстрація, звільнення від оподаткування.

2.2. Питання для самостійного опрацювання та самоперевірки

1. Який головний нормативний акт та джерело податкового законодавства Грузії?
2. Назвати функції та обов'язки особистого податкового радника.
3. Назвати операції, які звільнені від оподаткування ПДВ в Грузії?
4. Як здійснюється правовий захист платників податків в Грузії?
5. Пояснити процедури податкового адміністрування та митного оформлення в Грузії.
6. Назвати основні податки Грузії та навести їх характеристику.
7. Охарактеризувати спеціальний режим оподаткування малого та мікробізнесу, передбачений чинним законодавством Грузії.
8. Як вирішуються податкові суперечки?
9. Як оформлюється податкова угода між Службою доходів Грузії та платником податків?
10. Назвати види податкових порушень та відповідальність за них.

2.3. Завдання для індивідуальної роботи

Орієнтовні теми доповідей:

1. Етапи реформування економіки Грузії.
2. Податкова Реформа Грузії.
3. Українсько-грузинські відносини – крок до встановлення стратегічного партнерства між Україною і Грузією.
4. Використання інструментів адміністрування податків Грузії у системі податкової безпеки: досвід для України.
5. Процедури податкового адміністрування та митне оформлення в Грузії.
6. Порівняльна характеристика податкової системи Грузії та України.
7. Податок на прибуток у Грузії : плани уряду щодо внесення змін.
8. Податкове навантаження в Грузії.
9. Податок на виведений капітал в Грузії.
10. Оподаткування малого бізнесу в Грузії.

Індивідуальні практичні завдання:

1. Розробити тестові завдання з теми (не менше 20 шт.).
2. Скласти кросворд з основних ключових термінів і понять теми (не менше 10 слів).

2.4. Практичні завдання

Завдання 1. Охарактеризуйте основні принципи формування та функціонування податкової системи Грузії. Як економічна реформа, проведена в Грузії вплинула на кількість сплачуваних податків?

Завдання 2. Наведіть особливості адміністрування податкової системи Грузії як одного із елементів податкової безпеки. Чи є відмінні риси прав платників податків Грузії? Наведіть основні функції, які виконують податкові органи Грузії.

Завдання 3. Охарактеризуйте спільні та відмінні риси податкових систем Грузії та України.

2.5. Тестові завдання

1. Яким нормативно-правовим актом Грузії визначаються принципи податкового законодавства даної держави:

- а) Податковим кодексом Грузії;
- б) Законом Грузії «Про реструктуризацію податкових заборгованостей і державних позик»;
- в) Законом Грузії «Про підприємців»;
- г) інше.

2. До загальнодержавних податків Грузії належать:

- а) прибутковий податок, податок на прибуток, податок на додану вартість (ПДВ), акциз, податок на імпорт;
- б) прибутковий податок, податок на прибуток, податок на додану вартість (ПДВ), акциз, екологічний податок;
- в) податок на прибуток, податок на додану вартість (ПДВ), акциз, мито, податок на імпорт;
- г) податок на прибуток, податок на додану вартість (ПДВ), акциз, податок на імпорт, рентна плата.

3. До місцевих податків Грузії належить:

- а) транспортний податок;
- б) єдиний податок;
- в) податок на майно;
- г) курортний збір.

4. Адміністрування податків в Грузії – це:

а) сукупність здійснюваних податковими органами в процесі виконання податкового законодавства Грузії форм, методів і правил, пов'язаних з обчисленням, сплатою і декларуванням податків;

б) сукупність здійснюваних податковими органами в процесі виконання податкового законодавства Грузії форм, методів і правил, пов'язаних з обчисленням, сплатою і декларуванням податків, податковим контролем, а також урахуванням, інформуванням платників податків і забезпеченням виконання податкових зобов'язань;

в) порядок контролю за дотриманням вимог податкового та іншого законодавства у випадках, коли здійснення такого контролю покладено на контролюючі органи Грузії;

г) сукупність рішень та процедур контролюючих органів і дій їх посадових осіб, що визначають інституційну структуру податкових та митних відносин, організовують ідентифікацію, облік платників податків і платників єдиного внеску та об'єктів оподаткування, забезпечують сервісне обслуговування платників податків, організацію та контроль за сплатою податків, зборів, платежів відповідно до порядку, встановленого законом.

5. Облікова документація Грузії - первинні документи (в тому числі - первинні податкові документи), реєстри бухгалтерського обліку та інші документи, на підставі яких визначаються ..... (вибрати правильну відповідь):

а) об'єкти оподаткування, об'єкти, пов'язані з оподаткуванням, і встановлюються податкові зобов'язання;

б) суми податкових зобов'язань;

в) суми податкової заборгованості;

г) об'єкти, пов'язані з оподаткуванням;

д) доходи і витрати звітного періоду.

6. Сукупний дохід резидента Грузії складається з доходів, отриманих від джерела, що знаходиться в Грузії, і доходів, отриманих за межами Грузії, а саме:

а) доходів отриманих у вигляді зарплати; доходів від економічної діяльності, не пов'язаної з роботою за наймом; інших доходів, не пов'язаних з роботою за наймом і економічною діяльністю;

б) доходів отриманих у вигляді зарплати;

в) доходів від економічної діяльності, не пов'язаної з роботою за наймом;

г) інше.

7. Моментом здійснення оподатковуваних операцій акцизом в Грузії є:

а) момент поставки виробником підакцизних товарів, вироблених в Грузії, або (і) вивезення зі складу підприємства для реалізації;

б) момент передачі виробником замовнику підакцизних товарів, вироблених в Грузії з сировини замовника;

в) момент початку використання підакцизних товарів власного виробництва для виробництва непідакцизних товарів;

г) всі відповіді вірні.

8. Статус мікробізнесу в Грузії може присвоюватися:

а) фізичним особам, які використовують працю найнятих осіб, від якої вони одержують сумарний сукупний дохід протягом календарного року не більше 30 000 ларі;

б) юридичним особам, які не використовують працю найнятих осіб і самостійно здійснюють економічну діяльність, від якої вони одержують сумарний сукупний дохід протягом календарного року не більше 30 000 ларі;

в) фізичним особам, які не використовують працю найнятих осіб і самостійно здійснюють економічну діяльність, від якої вони одержують сумарний сукупний дохід протягом календарного року не більше 30 000 ларі;

г) юридичним особам, які використовують працю найнятих осіб, від якої вони одержують сумарний сукупний дохід протягом календарного року не більше 30 000 ларі.

9. Видами податкового контролю в Грузії є:

а) поточний контроль і ревізія;

б) державний фінансовий контроль і податкова перевірка;

в) поточний контроль і податкова перевірка;

г) немає вірної відповіді.

10. Покриття визнаної податкової заборгованості здійснюється в наступній послідовності:

а) сума податку, штраф, пені;

б) штраф, сума податку, пені;

в) штраф, пені, сума податку;

г) пені, штраф, сума податку.

11. Податковий орган має право з метою забезпечення стягнення податкової заборгованості здійснювати наступні заходи:

а) вилучення готівки з каси платника податку;

б) пред'явлення інкасового доручення до банківського рахунку;

в) накладення арешту на майно;

г) всі відповіді вірні.

12. В який момент відбувається оподаткування ПДВ при імпорті товарів:

а) імпорт товарів не підлягає оподаткуванню ПДВ;

б) імпорт товарів підлягає оподаткуванню ПДВ на момент виникнення митного зобов'язання відповідно до митного законодавства Грузії, а якщо товар не обкладається податком на імпорт або звільнений від податку на імпорт, – на момент оподаткування цього товару в разі, якби цей товар не був звільнений від сплати зазначеного податку;

в) імпорт товарів підлягає оподаткуванню ПДВ на момент виникнення митного зобов'язання відповідно до митного законодавства Грузії;

г) імпорт товарів не підлягає оподаткуванню ПДВ на момент виникнення митного зобов'язання відповідно до митного законодавства Грузії.

13. Покриття визнаної податкової заборгованості здійснюється в наступній послідовності :

а) сума податку, штраф, пені;

б) штраф, сума податку, пені;

в) штраф, пені, сума податку;

г) пені, штраф, сума податку.

14. З метою забезпечення стягнення податкової заборгованості податковий орган Грузії має право здійснювати наступні заходи :

а) вилучати готівку з каси платника податку;

б) пред'являти інкасове доручення до банківського рахунку;

в) накладати арешт на майно;

г) всі відповіді вірні.

15. Чи зобов'язані платники акцизів Грузії при реалізації підакцизних товарів виписувати і передавати одержувачам товарів податкові рахунки-фактури:

а) так, в разі вимоги;

б) так, в будь якому випадку;

в) ні, це не передбачено чинним законодавством;

г) інше.

16. Яким нормативно-правовим актом Грузії встановлюються ставки податку на імпорт, сплачувані платниками податків, що переміщують товари через митний кордон Грузії :

а) Податковим кодексом Грузії;

б) Законом Грузії «Про реструктуризацію податкових заборгованостей і державних позик»;

в) Законом Грузії «Про підприємців»;

г) інше.

17. Резидентом Грузії є:

а) фізична особа (громадянин Грузії, іноземний громадянин, особа без громадянства), яка фактично перебуває на території Грузії протягом 183 днів;

б) фізична особа (громадянин Грузії, іноземний громадянин, особа без громадянства), яка фактично перебуває на території Грузії або більш тривалого періоду протягом будь-яких 12 безперервних календарних місяців, який закінчується в даному фінансовому році;

в) фізична особа, яка протягом даного податкового року знаходилася на державній службі Грузії в іноземній державі;

г) всі відповіді вірні.

18. Що є об'єктом оподаткування податком на прибуток підприємств-резидентів Грузії:

а) нерозподілений прибуток;

б) понесені витрати або інші виплати, не пов'язані з економічною діяльністю;

в) безоплатні поставки товарів / надання послуг або (і) передача грошових коштів;

г) понесені представницькі витрати в розмірі, що перевищує граничний розмір, встановлений Податковим Кодексом Грузії;

д) всі відповіді вірні.

19. Яка норма амортизації передбачена податковим законодавством Грузії для об'єктів 1 групи основних засобів, а саме: легкових автомобілів; автотракторної техніки для використання на дорогах; меблів для офісу; рухомого складу автомобільного транспорту; вантажних автомобілів, автобусів, спеціальних автомобілів та ін. :

а) 20%;

б) 8%;

в) 5%;

г) 15%.

20. Які ставки податку на додану вартість передбачені Податковим кодексом Грузії:

а) 20%;

б) 18%;

в) 5%;

г) 15%.

Перелік посилань: [5, 8, 12, 14, 18, 19, 21, 28, 37, 39, 45, 54, 72, 73, 74]

ПРАКТИЧНЕ ЗАВДАННЯ 3. ПОДАТКОВА СИСТЕМА ПОЛЬЩІ

3.1. Питання для обговорення

1. Поняття і види податків Польщі, їх загальна характеристика.
2. Прибутковий податок з фізичних осіб, прибутковий податок з юридичних осіб. Особливості нарахування в Польщі.
3. Податок на успадкування та дарування. Особливості нарахування в Польщі.
4. Податок від цивільно-правових дій. Особливості нарахування в Польщі.
5. Податок сільськогосподарський в Польщі.
6. Податок на ліс в Польщі.
7. Податок на нерухомість в Польщі.
8. Податок на транспортні засоби, податок на тоннаж, податок на товари і послуги.
9. Податок акцизний в Польщі.
10. Податок з ігор.

Ключові поняття: економічна діяльність, підприємці, податкова система, державний реєстр суб'єктів народної економіки, форма оподаткування, загальне оподаткування (лінійна ставка податку), податкова карта, спрощена форма, фіксований податок, податкова книга доходів і витрат, бухгалтерська книга, податок на доходи фізичних осіб, податок на прибуток, податок на нерухомість, податок на вантажні автомобілі, касовий апарат, кредитні ноти, естонський СІТ

3.2. Питання для самостійного опрацювання та самоперевірки

1. Скільки податків нараховує польська податкова система?
2. Які податки для ведення бізнесу в Польщі є найважливішими?
3. Що є об'єктом оподаткування податком на нерухомість?
4. Як обраховується транспортний податок?
5. Які непрямі податки сплачуються в Польщі?
6. В чому особливість податку на благодійність?
7. Які безпосередні податки існують в Польщі?
8. Які податки сплачують в Польщі сільгоспвиробники?
9. Як підтримується малий бізнес в Польщі?
10. У чому сутність прогресивної системи оподаткування Польщі?

3.3. Завдання для індивідуальної роботи

Орієнтовні теми доповідей:

1. Етапи формування податкової системи Польщі.
2. Податкове законодавство Польщі.
3. Загальні принципи податкової системи Польщі.
4. Етапи започаткування економічної діяльності у Польщі.
5. Загальні і спеціальні провадження в польській податковій процедурі.
6. Поняття і види податків їх загальна характеристика.
7. Податок на успадкування та дарування.
8. Податок від цивільно-правових дій.
9. Особливість податкової системи Польщі.
10. Порівняльна характеристика податкової системи України та Польщі.

Індивідуальні практичні завдання:

1. Розробити тестові завдання з теми (не менше 20 шт.).
2. Скласти кросворд з основних ключових термінів і понять теми (не менше 10 слів).

3.4. Практичні завдання

Завдання 1. Охарактеризуйте основні принципи формування та функціонування податкової системи Польщі та податки, сплачувані в Польщі. Поясніть порядок оподаткування фізичних осіб в Польщі.

Завдання 2. Наведіть особливості та характеристику основних етапів започаткування економічної діяльності в Польщі. Поясніть порядок вибору системи оподаткування для польських громадян та іноземців.

Завдання 3. Охарактеризуйте спільні та відмінні риси податкових систем Польщі та України.

3.5. Тестові завдання

1. Якими нормативно-правовими актами Польщі визначаються принципи формування податкової системи даної держави:
  - а) Податковим правом Польщі;
  - б) Законом Польщі «Про оподаткування фізичних осіб»;
  - в) Законом Польщі «Про принципи обліку та ідентифікації платників податків»;
  - г) інше.
2. До безпосередніх податків Польщі належать:

а) прибутковий податок з фізичних осіб; прибутковий податок з юридичних осіб;

- б) податок зі спадщини і дарувань;
- в) податок з цивільної правової діяльності;
- г) сільськогосподарський податок;
- д) лісовий податок;
- е) податок на нерухоме майно;
- ж) податок на транспортні засоби;
- з) інше.

3. До непрямих податків Польщі належать:

- а) податок на додану вартість (ПДВ);
- б) акцизний податок;
- в) податок з ігор;
- г) інше.

4. В Польщі використовується ..... система оподаткування. Виберіть правильну відповідь:

- а) прогресивна;
- б) регресивна;
- в) пропорційна;
- г) справедлива;
- д) регулююча.

5. Система оподаткування, при якій податкові ставки збільшуються у міру зростання доходу платника податків:

- а) прогресивне оподаткування;
- б) регресивне оподаткування;
- в) пропорційне оподаткування;
- г) справедливе оподаткування;
- д) рівнозначне оподаткування.

6. Яку форму оподаткування може обрати платник податків, який розпочинає здійснення економічної діяльності в Польщі?

- а) оподаткування у формі податкової карти;
- б) оподаткування у формі договірною податку на доходи (фіксований зареєстрований податок);
- в) оподаткування у формі податку на доходи на загальних принципах (за податковою шкалою або лінійним податком);
- г) всі відповіді вірні.

7. Спрощена форма розрахунку з Міністерством фінансів/державні фінанси fiskusem є також фіксованим зареєстрованим податком, ставки якого становлять:

- а) 18%, 12%, 8,5% та 4% у залежності від виду діяльності;
- б) 20%, 17 %, 8,5 %, 5,5 % або 3 % у залежності від виду діяльності;**
- в) 20%, 17%, 9%, 6% та 3% у залежності від виду діяльності.

8. Яку форму оподаткування згідно чинного законодавства Польщі обирають підприємці, які мають аптеки, ломбарди, пункти обміну валют:

- а) оподаткування у формі податкової карти;
- б) оподаткування у формі договірною податку на доходи (фіксований зареєстрований податок);
- в) оподаткування у формі податку на доходи на загальних принципах (за податковою шкалою або лінійним податком);
- г) інше.

9. В залежності від роду товару та послуг в Польщі існують різні ставки податку на додану вартість. Стандартною ставкою податку є ставка в розмірі ____%. Виберіть правильну відповідь:

- а) 23%;
- б) 8%;
- в) 5%;
- г) 0%.

10. Як визначається база оподаткування податком на прибуток юридичної особи (СІТ - corporate income tax) відповідно до польського законодавства? Яка ставка даного податку?

- а) базою оподаткування СІТ є позитивна різниця між доходом суб'єкта господарювання (компанії) та її витратами за звітний період, ставка податку – 19%;
- б) базою оподаткування СІТ є позитивна різниця між доходом суб'єкта господарювання (компанії) та її витратами за минулий період, ставка податку – 19%;
- в) базою оподаткування СІТ є позитивна різниця між доходом суб'єкта господарювання (компанії) та її витратами за звітний період, ставка податку – 18%;
- г) базою оподаткування СІТ є позитивна різниця між доходом суб'єкта господарювання (компанії) та її витратами за звітний період, ставка податку – 20%;

11. Податок з доходу фізичної особи в Польщі - РІТ (personal income tax) сплачують :

а) отримувачі доходу у вигляді заробітної плати (на підставі трудових договорів та цивільно-правових договорів);

б) отримувачі доходу у результаті здійснення підприємницької діяльності;

в) всі відповіді вірні;

г) інше.

12. Для ведення спільного розрахунку податку подружжям Польщі, необхідним є виконання наступної умови :

а) і чоловік, і дружина мають проживати в Польщі не менше ніж 3 роки;

б) подружжя повинно мати спільне майно;

в) чоловік та жінка мають бути подружжям протягом 2 років, за які складається РІТ.

13. Податковий резидент Польщі - це особа, яка є громадянином Польщі або іншої країни, проживає в Польщі протягом _____ днів в році та отримує тут дохід. Оберіть правильну відповідь.

а) 183 днів або більше в році;

б) 183 днів або більше в році та отримує в Польщі дохід;

в) більше року та має постійне місце розташування на території Польщі;

г) інше.

14. Чи може бути податковим нерезидентом Польщі особа, яка не проживає безпосередньо на території Польщі більше ніж 183 дні в році та отримує (або отримувала) дохід в Польщі протягом певного часу:

а) так;

б) ні;

в) інше.

15. Податок, який стягується з власників вантажівок, напівпричепів, причепів, автобусів:

а) податок на транспортні засоби;

б) прибутковий податок;

в) податок на додану вартість;

г) інше.

16. Базовою ставкою ПДВ при експорті товарів, внутрішньогалузевих поставках товарів, міжнародних транспортних послугах, принтерах, сканерах, процесорах для комп'ютерів, серверів і т.д., комп'ютерного обладнання та приладдя для сліпих, пристроїв передачі цифрових даних є:

а) 0%;

б) 18%;

в) 20%.

17. Суб'єкти Польщі, які здійснюють підприємницьку діяльність у галузі азартних ігор і взаємних парі сплачують :

- а) податок на ігри;
- б) податок з доходів фізичних осіб;
- в) ПДВ.

18. Які з перелічених податків відносяться до непрямих :

- а) ПДВ;
- б) податок зі спадщини і дарувань;
- в) податок з цивільної правової діяльності.

19. Які з перелічених податків відносяться до місцевих :

- а) податок з власників собак;
- б) податок з ігор;
- в) акцизний податок;
- г) податок на нерухоме майно;
- д) інше.

20. Податок на спадщину та дарування стосується набутих прав власності та інших майнових прав, реалізованих на території Польщі і отриманих від:

а) успадкування, записів в заповіті, доручення заповіту, дарування, доручення дарувальника, набувальної давнини, безкоштовної ліквідації співвласності, обов'язкової частки, якщо спадкоємець не отримав її у вигляді дарування, зробленого спадкодавцем або шляхом успадкування чи у вигляді запису;

- б) неоплачених: ануїтету, використання і сервітуту;
- в) тільки а;
- г) тільки б;
- д) всі відповіді правильні.

Список посилань: [13, 20, 23, 25, 27, 28, 33, 34, 40, 43, 47, 53, 58, 59-69, 72-74]

ПРАКТИЧНЕ ЗАВДАННЯ 4. ПОДАТКОВА СИСТЕМА РЕСПУБЛІКИ БІЛОРУСЬ

4.1. Питання для обговорення

1. Податкове законодавство Республіки Білорусь.
2. Принципи формування податкової системи Республіки Білорусь.

3. Сукупність податків у національній податковій системі Республіки Білорусь.
4. Податкові органи Республіки Білорусь, їх права та обов'язки.
5. Загальна характеристика республіканських податків Республіки Білорусь.
6. Загальна характеристика місцевих податків республіки Білорусь.
7. Особливості оподаткування податком на додану вартість у Республіці Білорусь.
8. Особливості справляння податку на прибуток у Республіці Білорусь.
9. Правовий захист платників податків Республіки Білорусь.

Ключові поняття: податкова система, Міністерство з податків та зборів, податок на додану вартість, акцизи, податок на прибуток, податок на доходи іноземних організацій, які не здійснюють діяльність в Республіці Білорусь через постійне представництво, прибутковий податок з фізичних осіб, податок на нерухомість, земельний податок, екологічний податок, податок за видобуток (вилучення) природних ресурсів, офшорний збір, гербовий збір, консульський збір, державне мито, патентні мита, мита і митні збори, утилізаційний збір, збір на фінансування державних витрат, місцеві податки і збори

4.2. Питання для самостійного опрацювання та самоперевірки

1. Як здійснюється Податковий контроль в Республіці Білорусь?
2. В чому полягає специфіка оподаткування організацій в Республіці Білорусь?
3. Хто є платниками податку на додану вартість в Республіці Білорусь? Як визначається база оподаткування ПДВ?
4. Охарактеризувати порядок оподаткування фізичних осіб в Республіці Білорусь.
5. Пояснити порядок оподаткування індивідуальних підприємців в Республіці Білорусь.
6. Які документи надаються в податкові органи Республіки Білорусь платниками податків?
7. Навести особливості оподаткування окремих видів економічної діяльності.
8. Наведіть принципи формування сучасної податкової політики Республіки Білорусь.
9. В чому полягає сутність особливого режиму оподаткування застосовуваного в Республіці Білорусь?
10. Чи мають пільги в оподаткуванні індивідуальні підприємці Республіки Білорусь?

4.3. Завдання для індивідуальної роботи

Орієнтовні теми доповідей:

1. Становлення незалежної Республіки Білорусь.
2. Історія створення податкових органів Республіки Білорусь.
3. Податковий контроль в Республіці Білорусь.
4. Зовнішньополітична діяльність Республіки Білорусь у 1990-ті рр. і на початку XXI ст.
5. Міжнародне співробітництво Республіки Білорусь.
6. Специфіка оподаткування організацій в Республіці Білорусь.
7. Збір з заготівельників, характеристика податку в РБ.
8. Податок на дармоїдство, характеристика податку в РБ.
9. Електронне адміністрування.
10. Митні правила на кордоні Республіки Білорусь.

Індивідуальні практичні завдання:

1. Розробити тестові завдання з теми (не менше 20 шт.).
2. Скласти кросворд з основних ключових термінів і понять теми (не менше 10 слів).

4.4. Практичні завдання

Завдання 1. Охарактеризуйте основні податки сплачувані в Республіці Білорусь. Поясніть порядок та наведіть особливості оподаткування окремих видів економічної діяльності (ВЕЗ, ПВТ, Китайсько-Білоруський індустріальний парк «Великий камінь»).

Завдання 2. Охарактеризуйте основні завдання, функції, права та обов'язки Міністерства з податків та зборів Республіки Білорусь.

Завдання 3. Охарактеризуйте спільні та відмінні риси податкових систем України та Республіки Білорусь.

4.5. Тестові завдання

1. За формою державного правління Республіка Білорусь є:
  - а) змішаною президентською республікою;
  - б) президентською республікою;
  - в) парламентською республікою.
2. Відповідно до якого нормативно-правового акту Республіки Білорусь здійснюється порядок обрахунку та сплати податків, зборів та інших платежів платниками податків (організаціями) даної держави:

- а) Податкового кодексу РБ;
- б) Постанови Міністерства з податків та зборів РБ «Про обрахунок та сплату податків, зборів (мит) РБ»;
- в) Указу Президента РБ «Про підтримку економіки»;
- г) інше.

3. Відповідно до Податкового кодексу Республіки Білорусь оподаткування ґрунтується на наступних принципах :

- а) законності оподаткування, обов'язковості оподаткування;
- б) рівності оподаткування, презумпції сумлінності платника податків, зборів, справедливості оподаткування;
- в) стабільності податкового законодавства, гласності податкового законодавства, економічної обґрунтованості оподаткування;
- г) всі відповіді вірні.

4. Які податки і збори встановлені в Республіці Білорусь:

- а) республіканські та місцеві збори;
- б) республіканські податки, збори (мита) і місцеві податки і збори;
- в) республіканські податки і місцеві податки;
- г) відсутня вірна відповідь.

5. До республіканських податків, зборів (мит) відносяться:

- а) податок на нерухомість, податок на транспортні засоби, ринковий збір, місцевий податок, плата за володіння собаками;
- б) податок на додану вартість, акцизи, податок на прибуток, податок на доходи іноземних організацій, які не здійснюють діяльність в Республіці Білорусь через постійне представництво;
- в) прибутковий податок з фізичних осіб, податок на нерухомість, земельний податок, екологічний податок, податок за видобуток (вилучення) природних ресурсів, офшорний збір, гербовий збір, консульський збір, державне мито, патентні мита, мита і митні збори щодо товарів для особистого користування, утилізаційний збір;
- г) правильні відповіді б) і в).

6. До місцевих податків і зборів належать:

- а) податок за володіння собаками, курортний збір, збір з заготівельників;
- б) податок за володіння собаками, податок на майно, єдиний податок;
- в) податок за володіння собаками, курортний збір, плата за рекламу;
- г) податок за володіння собаками, єдиний податок та транспортний податок.

7. Особливий режим оподаткування застосовується для платників :

а) податку при спрощеній системі оподаткування, єдиного податку з індивідуальних підприємців та інших фізичних осіб, єдиного податку для виробників сільськогосподарської продукції;

б) податку на гральний бізнес, податку на доходи від здійснення лотерейної діяльності, податку на доходи від проведення електронних інтерактивних ігор;

в) збору за здійснення ремісничої діяльності, збору за провадження діяльності з надання послуг у сфері агроекотуризму, єдиного податку на поставлений дохід;

г) всі відповіді вірні.

8. Індивідуальні підприємці визнаються платниками при реалізації товарів (робіт, послуг), майнових прав, якщо сума виручки від реалізації товарів (робіт, послуг), майнових прав та доходів у вигляді операцій по здачі в нарастаючим підсумком з початку року перевищує:

а) 500 000 білоруських рублів з урахуванням податків і зборів , що сплачуються з виручки;

б) 420 000 білоруських рублів без урахування податків і зборів , що сплачуються з виручки;

в) 500 000 білоруських рублів без урахування податків і зборів , що сплачуються з виручки;

г) 420 000 білоруських рублів з урахуванням податків і зборів , що сплачуються з виручки.

9. Ставки ПДВ в Республіці Білорусь становлять:

а) 0 %, 10%, 20%, 25%;

б) 0 %, 15%, 20%, 25%;

в) 0 %, 5%, 20%, 25%.

10. Ставка податку на нерухомість становить:

а) 2% від залишкової вартості основних фондів;

б) 5% від залишкової вартості основних фондів;

в) 1% від залишкової вартості основних фондів.

11. Податковим періодом для сплати податку на нерухомість визнається:

1. календарний місяць;

2. календарний квартал;

3. календарне півріччя;

4. календарний рік.

12. Податок на дармоїдство сплачується громадянами, які:

а) не працюють більше 3 місяців;

- б) не працюють більше 6 місяців;
- в) не працюють більше 9 місяців;
- г) не працюють більше 12 місяців;

13. Сплата збору за провадження діяльності з надання послуг в сфері агроекотуризму.....(продовжити формулювання):

а) замінює сплату прибуткового податку з фізичних осіб та єдиного податку з індивідуальних підприємців та інших фізичних осіб у частині доходів, отриманих фізичною особою від здійснення діяльності з надання послуг у сфері агроекотуризму;

б) замінює сплату податку на прибуток, податку на додану вартість, єдиного податку для виробників сільськогосподарської продукції і податку при спрощеній системі оподаткування в частині доходів (прибутку, виручки), отриманих сільськогосподарської організацією від здійснення діяльності з надання послуг у сфері агроекотуризму;

в) не звільняє сільськогосподарську організацію від обов'язків податкового агента, встановлених Податковим кодексом та іншими актами податкового законодавства;

г) всі відповіді вірні.

14. До якої групи податків належить курортний збір :

- а) прямі загальнодержавні;
- б) непрямі загальнодержавні;
- в) місцеві податки і збори;
- г) республіканські податки.

15. Об'єктом оподаткування податком на прибуток є :

а) валовий прибуток, а також дивіденди та прирівняні до них доходи, нараховані білоруськими організаціями;

б) сума прибутку від реалізації товарів (робіт, послуг), майнових прав та позареалізаційних доходів, зменшена на суму позареалізаційних витрат;

в) річний дохід;

г) правильні відповіді а) і б).

16. Податковий кодекс Республіки Білорусь встановлює такі ставки податку на прибуток:

а) 24% - основна ставка податку;

б) 10% - для організацій, що здійснюють виробництво лазерно-оптичної техніки, для резидентів науково-технологічних парків та деяких інших організацій;

в) 5% - для членів науково-технологічної асоціації, створеної відповідно до законодавства Білоруським державним університетом, в частині виручки від реалізації інформаційних технологій та послуг з їх розробці;

г) 12% - застосовується до виплачувати дивіденди;

д) всі відповіді вірні.

17. Базова ставка податку на прибуток підприємств в Республіці Білорусь становить:

- а) 24%;
- б) 17%;
- в) 19%;
- г) 20%.

18. При проведенні перевірок відповідно до норм Податкового кодексу Республіки Білорусь податкові органи мають право застосовувати _____ метод. Виберіть правильну відповідь:

- а) хронометражний;
- б) системний;
- в) діалектичний;
- г) прогнозний.

19. При камеральній перевірці податковий орган надає право платнику податку самостійно усунути виявлене порушення і доплатити податок, збір (мити). Чи вірне це трактування?

- а) так;
- б) ні;
- в) інше.

20. Як визначається відповідно до законодавства Республіки Білорусь об'єкт оподаткування курортним збором?

а) об'єктом оподаткування курортним збором визнається знаходження (проживання не менше доби) фізичної особи в розташованих на території відповідних адміністративно-територіальних одиницях Республіки Білорусь санаторно-курортних організаціях;

б) об'єктом оподаткування курортним збором визнається знаходження (проживання не менше доби) фізичної особи в розташованих на території відповідних адміністративно-територіальних одиницях Республіки Білорусь профілакторіях, оздоровчих центрах (комплексах), освітньо-оздоровчих центрах, оздоровчих таборах, спортивно-оздоровчих таборах, будинках (базах) відпочинку, пансіонатах (далі – оздоровчі організації);

в) знаходження фізичної особи в санаторно-курортних або оздоровчих організаціях у зв'язку з участю в семінарах, конференціях та інших аналогічних заходах, для проведення яких використовується територія санаторно-курортної або оздоровчої організації на підставі договорів, укладених організаціями – організаторами таких заходів;

- г) проживанням під час перебування у службовому відрядженні;
- д) правильна відповідь а, б.

Перелік посилань: [8, 17, 26, 28, 32, 35, 51, 54, 56, 72-74]

ПРАКТИЧНЕ ЗАВДАННЯ 5. ПОДАТКОВА СИСТЕМА РЕСПУБЛІКИ КАЗАХСТАН

5.1. Питання для обговорення

1. Податкова система Республіки Казахстан.
2. Принципи податкового законодавства Республіки Казахстан.
3. Податкові органи Республіки Казахстан: їх права, обов'язки та функції.
4. Види податків та інших обов'язкових платежів у бюджет Республіки Казахстан, їх загальна характеристика.
5. Загальнодержавні та місцеві податки Республіки Казахстан.
6. Особливості справляння корпоративного прибуткового податку.
7. Особливості справляння податку на прибуток.
8. Особливості оподаткування доходів фізичних осіб Республіки Казахстан (індивідуальний прибутковий податок).
9. Особливості застосування податку за спрощеною системою.
10. Процедура переходу з загального податкового режиму на податок за спрощеним режимом (а також зворотний перехід).

Ключові поняття: податкова система, законодавчий акт, Податковий кодекс, рівні податкової системи, платники податків, корпоративний прибутковий податок, індивідуальний прибутковий податок, податок на додану вартість, акцизи, податки надрокористувачів, соціальний податок, земельний податок, податок на транспортні засоби, податок на майно, збори, плати, митні платежі, спеціальний податковий режим, податкова служба.

5.2. Питання для самостійного опрацювання та самоперевірки

1. Які принципи податкового законодавства найбільш точно характеризують податкову систему Республіки Казахстан?
2. Які права та обов'язки виконують Податкові органи Республіки Казахстан?
3. Надати характеристику корпоративного прибуткового податку Республіки Казахстан.
4. Особливості оподаткування доходів фізичних осіб Республіки Казахстан (індивідуальний прибутковий податок).
5. Плата за землю : у вигляді податку - для власників земельних ділянок, орендної плати - для користувачів орендованих земельних ділянок. Пояснити диференціацію ставок податку.
6. Надати характеристику митних зборів.
7. Податок на майно, пояснити диференціацію ставок податку та використання прогресивних ставок.

8. Які спеціальні податкові режими для суб'єктів малого бізнесу використовуються в Республіці Казахстан?

9. Які спеціальні податкові режими для фермерських господарств та виробників сільськогосподарської продукції використовуються в Республіці Казахстан?

10. Чи є податкова система Республіки Казахстан альтернативою для України?

5.3. Завдання для індивідуальної роботи

Орієнтовні теми доповідей:

1. Формування та реформування податкової системи Республіки Казахстан.

2. Реформування податкової системи Республіки Казахстан.

3. Загальні умови побудови податкової системи країни.

4. Законодавча база податкової системи Республіки Казахстан.

5. «План нації – 100 конкретних кроків з реалізації інституційних реформ» - крок до позитивної зміни податкової системи Республіки Казахстан та залучення інвестицій в країну.

6. Республіка Казахстан у рейтингу легкості сплати податків.

7. Домінанти сутності спеціальних режимів оподаткування Республіки Казахстан.

8. Тематична податкова перевірка.

9. Податкові форми та звітність : оптимізація податкової звітності.

10. Міжнародне оподаткування в Республіці Казахстан.

Індивідуальні практичні завдання:

1. Розробити тестові завдання з теми (не менше 20 шт.).

2. Скласти кросворд з основних ключових термінів і понять теми (не менше 10 слів).

5.4. Практичні завдання

Завдання 1. Охарактеризуйте основні податки сплачувані фізичними та юридичними особами Республіки Казахстан. Порядок оподаткування доходів фізичних осіб-нерезидентів. Особливості застосування спеціального податкового режиму роздрібного податку.

Завдання 2. Поясніть порядок застосування спеціального податкового режиму для суб'єктів малого бізнесу Республіки Казахстан.

Завдання 3. Охарактеризуйте спільні та відмінні риси податкових систем Республіки Казахстан та України.

5.5 Тестові завдання

1. Основним законодавчим актом, що встановлює та регулює оподаткування в Казахстані, є:

- а) Кодекс Республіки Казахстан «Про податки та інші обов'язкові платежі до бюджету»;
- б) Закон про республіканський бюджет;
- в) Конституція Казахстану;
- г) Податковий кодекс Республіки Казахстан.

2. Податковий кодекс Республіки Казахстан було прийнято в:

- а) 1998р.;
- б) 2001р.;
- в) 2008р.;
- г) інше.

3. Реформування податкової системи Республіки Казахстан відбулося в _____ етапи. Оберіть правильну відповідь.

- а) 3;
- б) 5;
- в) 6.

4. Оподаткування в Казахстані ґрунтується на принципах, серед яких:

- а) принцип законності оподаткування, обов'язковості оподаткування, рівності оподаткування, презумпції сумлінності платника податків, зборів, справедливості оподаткування;
- б) принцип обов'язковості, визначеності оподаткування, справедливості оподаткування, сумлінності платника податків, єдності податкової системи та гласності податкового законодавства;
- в) принцип стабільності податкового законодавства, гласності податкового законодавства, економічної обґрунтованості оподаткування;
- г) правильні відповіді а) і в).

5. Які види податків і зборів існують в Казахстані?

- а) республіканські та місцеві;
- б) загальнодержавні та місцеві;
- в) загальнодержавні та республіканські

6. Яка кількість загальнодержавних податків, зборів та обов'язкових платежів в Республіці Казахстан?

- а) 7;
- б) 10;
- в) 12.

7. До загальнодержавних податків, зборів та обов'язкових платежів належить:

- а) податок на майно юридичних та фізичних осіб;
- б) збір за реєстрацію фізичних осіб, які займаються підприємницькою діяльністю та юридичних осіб;
- в) збори за проїзд автотранспортом територією РК;

8. До місцевих податків, зборів та обов'язкових платежів належить:

- а) податок з транспортних засобів;
- б) соціальний податок;
- в) збір за використання радіочастотних ресурсів РК.

9. Яка ставка соціального податку в Республіці Казахстан?

- а) 1% від з/п;
- б) 3% від з/п;
- в) 7% від з/п.

10. Якою ставкою податку на додану вартість обкладається експорт товарів в Республіці Казахстан?

- а) 3%;
- б) 0%;
- в) 5%.

11. Податок на майно в Республіці Казахстан поширюється на:

- а) будівлі;
- б) транспорт;
- в) все рухоме та нерухоме майно.

12. Податкові перевірки в Республіці Казахстан здійснюються у формі:

- а) комплексної, тематичної та зустрічної перевірки;
- б) документальної та камеральної перевірки;
- в) хронометражних обстежень;
- г) правильні відповіді а) і в).

13. Податкова звітність, за винятком заяви про ввезення товарів і сплату непрямих податків, підрозділяється на :

- а) первісна і звітна;
- б) чергова, додаткова;
- в) первісна, чергова, додаткова, додаткова щодо повідомлення, ліквідаційна;
- г) правильні відповіді а) і б).

14. До складу доходів працівника, що підлягає оподаткуванню, не належать такі його складові:

а) дохід фізичної особи від податкового агента за договорами цивільно-правового характеру, дохід у вигляді пенсійних виплат, одноразових пенсійних виплат, дохід у вигляді дивідендів, винагород, вигащів;

б) стипендії, дохід за договорами накопичувального страхування, майновий дохід;

в) дохід трудового іммігранта-резидента, дохід особи, що займається приватною практикою, дохід індивідуального підприємця;

г) всі відповіді вірні.

15. Звільняються від сплати акцизу наступні імпортовані в Республіку Казахстан підакцизні товари :

а) необхідні для експлуатації транспортних засобів, що здійснюють міжнародні перевезення, під час перебування в дорозі і в пунктах проміжної зупинки, а також ті, що внаслідок пошкодження до пропуску їх через митний кордон Євразійського економічного союзу є не придатними до використання в якості виробів і матеріалів;

б) ввезені для офіційного користування іноземними дипломатичними та прирівняними до них представництвами, а також для особистого користування особами з числа дипломатичного і адміністративно-технічного персоналу цих представництв, включаючи членів їх сімей, які проживають разом з ними;

в) переміщені через митний кордон Євразійського економічного союзу, що звільняються від сплати акцизу на території Республіки Казахстан в рамках митних процедур, встановлених митним законодавством Євразійського економічного союзу та (або) митним законодавством Республіки Казахстан, за винятком митної процедури випуску для внутрішнього споживання;

г) спиртовмісна продукція медичного призначення (крім бальзамів), зареєстрована відповідно до законодавства Республіки Казахстан;

д) всі відповіді вірні.

16. Виконання податкового зобов'язання платника податків (податкового агента), не виконаного у встановлені терміни, може забезпечуватися :

а) нарахуванням пені на несплачену суму податків і платежів до бюджету, в тому числі авансових та (або) поточних платежів по ним;

б) призупиненням видаткових операцій за банківськими рахунками (за винятком кореспондентських) платника податків (податкового агента) – юридичної особи, структурного підрозділу юридичної особи, нерезидента, який провадить діяльність у Республіці Казахстан через постійне представництво, індивідуального підприємця, особи, що займається приватною практикою;

в) призупиненням видаткових операцій по касі платника податків (податкового агенту) – юридичної особи, структурного підрозділу юридичної особи, нерезидента, який провадить діяльність у Республіці Казахстан через постійне представництво, індивідуального підприємця, особи, що займається приватною практикою;

г) обмеженням в розпорядженні майном платника податків (податкового агенту) – юридичної особи, структурного підрозділу юридичної особи, нерезидента, який провадить діяльність у Республіці Казахстан через постійне представництво, індивідуального підприємця, особи, що займається приватною практикою;

д) всі відповіді вірні.

17. Консульські збори, що надійшли на іноземний банківський рахунок

:

а) щомісячно, в строк не пізніше 10 числа місяця, наступного за звітним, переводяться дипломатичним представництвом чи консульською установою на валютний рахунок Міністерства закордонних справ Республіки Казахстан для подальшого зарахування в дохід бюджету;

б) щомісячно, в строк не пізніше 15 числа місяця, наступного за звітним, переводяться дипломатичним представництвом чи консульською установою на валютний рахунок Міністерства закордонних справ Республіки Казахстан для подальшого зарахування в дохід бюджету;

в) щоквартально, в строк не пізніше 15 числа місяця, наступного за звітним, переводяться дипломатичним представництвом чи консульською установою на валютний рахунок Міністерства закордонних справ Республіки Казахстан для подальшого зарахування в дохід бюджету;

г) вірної відповіді немає.

18. Податковим періодом для застосування спеціального податкового режиму є :

а) календарний місяць;

б) календарний квартал;

в) календарний рік;

г) всі відповіді вірні.

19. Декларація по підписному бонусу надсилається надкористувачем до податкового органу за місцем знаходження:

а) до 10 числа першого місяця, що настає за податковим періодом;

б) до 10 числа другого місяця, що настає за податковим періодом;

в) до 15 числа першого місяця, що настає за податковим періодом;

г) до 15 числа другого місяця, що настає за податковим періодом.

20. Податкові органи до початку проведення податкової перевірки, проведеної за особливим порядком на основі оцінки ступеня ризику, направляють або вручають повідомлення про проведення податкової перевірки платнику податків (податковому агенту) за формою, встановленою уповноваженим органом:

- а) не менш ніж за 10 календарних днів;
- б) не менш ніж за 15 календарних днів;
- в) не менш ніж за 20 календарних днів;
- г) не менш ніж за 30 календарних днів.

Перелік посилань [15, 18, 28, 29, 37, 41, 46, 72-74]

ПРАКТИЧНЕ ЗАВДАННЯ 6. ПОДАТКОВА СИСТЕМА РЕСПУБЛІКИ ТАДЖИКИСТАН

6.1. Питання для обговорення

1. Загальні основи побудови та функціонування податкової системи країни.
2. Принципи податкового законодавства Республіки Таджикистан.
3. Податкові органи Республіки Таджикистан: їх права, обов'язки та функції.
4. Види загальнодержавних податків Республіки Таджикистан, їх загальна характеристика.
5. Види місцевих податків Республіки Таджикистан, їх загальна характеристика.
6. Особливості справляння податку на прибуток у Таджикистані.
7. Податок на майно і земельний податок : особливості застосування в Республіці Таджикистан.
8. Особливості оподаткування доходів фізичних осіб у Республіці Таджикистан.
9. Податок з користувачів автомобільних доріг.
10. Спрощена система оподаткування в країні.

Ключові поняття: Податковий комітет, ПДВ, акциз, соціальний податок, спрощена система оподаткування, податок на прибуток, податок на транспортні засоби, податок за природні ресурси, податок на землю, податок на нерухоме майно, розвиток податкового адміністрування, бюджетно-податкова політика, загальний режим оподаткування, патентне оподаткування, податок з продажу для алюмінію первинного грантові проекти

6.2. Завдання для самоперевірки та контролю знань

1. Які особливості функціонування податкової системи країни ви можете назвати?
2. Які основні документи регулюють сплату податків в Таджикистані?
3. Які особливості податку на прибуток в Таджикистані?
4. В чому полягають особливості податку на майно в Таджикистані?
5. В чому полягає специфіка податку на землю в країні?
6. Яка специфіка податку з користувачів надр в Таджикистані?
7. Які функції і права Податкового комітету Республіки Таджикистан?
8. Пояснити як Національна стратегія розвитку Республіки Таджикистан на період до 2030 р. вплине на податкову політику країни?
9. Пояснити, як відбувається перехід з спрощеної системи оподаткування на загальну?
10. Як здійснюється процедура проведення податкових перевірок.

6.3. Завдання для індивідуальної роботи

Орієнтовні теми доповідей:

1. Податковий кодекс Республіки Таджикистан як єдиний законодавчий документом, який регулює всі податкові питання – від взаємовідносин податкових органів та платників до порядку розрахунку та сплати всіх податків.
2. Стратегія збільшення ефективності податкової системи Республіки Таджикистан.
3. Національна стратегія розвитку Республіки Таджикистан на період до 2030 р. як крок до нової моделі розвитку країни.
4. Напрямки удосконалення податкового адміністрування Республіки Таджикистан.
5. Специфіка соціального податку в Республіці Таджикистан.

Індивідуальні практичні завдання:

1. Розробити тестові завдання з теми (не менше 20 шт.).
2. Скласти кросворд з основних ключових термінів і понять теми (не менше 10 слів).

6.4. Практичні завдання

Завдання 1. Охарактеризуйте основні податки сплачувані платниками податків Республіки Таджикистан. Поясніть порядок оподаткування малого бізнесу Республіки Таджикистан.

Завдання 2. Пояснити сутність патентного оподаткування для індивідуальних підприємств та оподаткування за свідцтвом в Республіці

Таджикистан. Як відбувається перехід з одного режиму оподаткування до іншого.

Завдання 3. Охарактеризуйте спільні та відмінні риси податкових систем Республіки Таджикистан та України.

6.5. Тестові завдання

1. Податковий кодекс Республіки Таджикистан було прийнято:

- а) 1 січня 1999 р.;
- б) 17 лютого 2000 р.;
- в) 3 жовтня 1993 р..

2. Формування податкової системи Республіки Таджикистан базується на наступних засадах:

- а) системність, встановлення визначальної бази цієї системи, формулювання вихідних принципів;
- б) законності оподаткування, обов'язковості оподаткування;
- в) рівності оподаткування, презумпції сумлінності платника податків, зборів, справедливості оподаткування.

3. Оподаткування Республіки Таджикистан ґрунтується на таких принципах:

- а) фізичні та юридичні особи зобов'язані сплачувати всі види податків, встановлених ПКРТ, платниками яких вони є згідно з ПКРТ;
- б) забороняється покладати на особу обов'язок сплачувати податки, не встановлені ПКРТ;
- в) податок, обчислений відповідно до ПКРТ, є грошовим зобов'язанням перед державою, і підлягає сплаті до державного бюджету;
- г) місцеві органи державної влади мають право вводити тільки встановлені ПКРТ місцеві податки;
- д) всі відповіді вірні.

4. У Республіці Таджикистан встановлені наступні податки і збори:

- а) республіканські та місцеві збори;
- б) республіканські податки, збори (мита) і місцеві податки і збори;
- в) республіканські податки і місцеві податки;
- г) загальнодержавні та місцеві податки.

5. Податкова система Республіки Таджикистан включає :

- а) сукупність передбачених ПКРТ податкових відносин, із застосуванням заходів щодо забезпечення сплати податків, а також організаційну структуру податкових органів та форми їх організації, їх права та

обов'язки, форми і методи податкового контролю та відповідальності за порушення податкового законодавства;

б) сукупність республіканських податків, зборів (мит) і місцевих податків та зборів, передбачених ПКРТ;

в) сукупність республіканських податків і місцевих податків, передбачених ПКРТ;

г) сукупність загальнодержавних та місцевих податків, встановлених положеннями ПКРТ.

6. До спеціальних податкових режимів відносяться :

а) режим оподаткування фізичних осіб, які здійснюють підприємницьку діяльність на основі патенту або свідоцтва та спрощений режим оподаткування для суб'єктів малого підприємництва;

б) спрощений режим оподаткування для виробників сільськогосподарської продукції (єдиний податок) та спеціальний режим оподаткування для суб'єктів грального бізнесу;

в) немає правильної відповіді;

г) правильні відповіді а) і б).

7. До загальнодержавних податків належать :

а) податок на нерухомість, податок на транспортні засоби, екологічний податок, ринковий збір, плата за володіння собаками;

б) прибутковий податок, податок на прибуток, податок на додану вартість, акцизи, соціальний податок, податки за природні ресурси, податок з користувачів автомобільних доріг, податок з продажів алюмінію первинного;

в) прибутковий податок з фізичних осіб, податок на нерухомість, земельний податок, екологічний податок, податок за видобуток (вилучення) природних ресурсів, офшорний збір, гербовий збір, консульський збір, державне мито, патентні мита, мита і митні збори щодо товарів для особистого користування, утилізаційний збір;

г) правильні відповіді а) і б).

8. До місцевих податків належать:

а) податок за володіння собаками, курортний збір, збір з заготівельників;

б) податок за володіння собаками, податок на майно, єдиний податок;

в) податок на транспортні засоби, податки за нерухоме майно;

г) податок за володіння собаками, єдиний податок та транспортний податок.

9. Податок на додану вартість як непрямий податок підлягає сплаті :

а) на стадії виробництва;

б) на стадії обігу товарів;

- в) на стадії виконання робіт і надання послуг;
- г) на всіх стадіях виробництва, обігу товарів, виконання робіт і надання послуг.

10. Яка основна ставка податку на прибуток?

- а) 25%;
- б) 30%;
- в) 18%.

11. Ставка податку на додану вартість в Республіці Таджикистан становить :

- а) 15 %;
- б) 17 %;
- в) 18 %;
- г) 20 %.

12. Який розмір становить податок на майно?

- а) 0,5% від середньорічної балансової вартості майна;
- б) 1% від залишкової вартості основних фондів;
- в) 1% від середньорічної балансової вартості майна.

13. Як встановлюється розмір земельного податку?

- а) з урахуванням складу землі, її якості, місцезнаходження земельної ділянки, кадастрової оцінки землі, характеру її використання та економічних особливостей;
- б) залежить від результатів господарської діяльності особи, яка користується землею;
- в) вірна відповідь відсутня.

14. За несвоєчасне надання податкової декларації з платника стягується штраф у розмірі?

- а) 3% суми податку до сплати за звітний період за кожний місяць, за який не надана декларація, але не більше ніж 25% загальної суми податку;
- б) 5% суми податку до сплати за звітний період за кожний місяць, за який не надана декларація, але не більше ніж 25% загальної суми податку;
- в) 7% суми податку до сплати за звітний період за кожний місяць, за який не надана декларація, але не більше ніж 25% загальної суми податку

15. Який розмір ставки становить податок з роздрібного продажу?

- а) 5%;
- б) 7%;
- в) 17%.

16. Згідно із положеннями ПКРТ податковий контроль здійснюється податковими органами в наступних формах (ст. 22 ПКРТ):

а) обліку платників податків, обліку об'єктів оподаткування та об'єктів, пов'язаних з оподаткуванням, обліку податкових зобов'язань і стану їх виконання, реєстрації платників податку на додану вартість, податкових перевірок;

б) камерального контролю, хронометражних обстежень, контролю правил застосування контрольно-касових машин з фіскальною пам'яттю, податкового контролю виробництва та обігу підакцизних товарів, правильності маркування окремих видів підакцизних товарів і встановлення акцизних постів;

в) застосування ринкових цін для цілей оподаткування, контролю правильності обчислення та (або) сплати податків до бюджету уповноваженими органами;

г) усі відповіді вірні.

17. Податкові перевірки поділяються на такі види :

а) фактична та камеральна;

б) документальна та рейдова;

в) камеральна та документальна;

г) правильні відповіді а) і б).

18. Підакцизними товарами є :

а) всі види спирту, безалкогольні та алкогольні напої, тютюн перероблений, промислові замітники тютюну, вироби з тютюну, паливо мінеральне, всі види сирої нафти і продуктів її перегонки, бітумінозні речовини;

б) воски мінеральні, зріджений газ, шини та покришки пневматичні гумові нові, шини та покришки пневматичні гумові, відновлені або вживані, шини та покришки суцільні або напівпневматичні, шинні протектори і обідні стрічки гумові;

в) автомобілі легкові та інші моторні транспортні засоби, призначені для перевезення людей, готові килимові вироби, що ввозяться в Республіку Таджикистан, вироби для транспортування чи пакування товарів з пластмаси (пробки, кришки, ковпаки та інші укупорочні засоби, ввезені в Республіку Таджикистан), ювелірні вироби з дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння, а також їх частини з дорогоцінних металів та (або) покритих дорогоцінними металами;

д) всі відповіді вірні.

19. Відсотки не нараховуються (ст. 73 ПКРТ):

а) за податковою заборгованістю індивідуальних підприємців та юридичних осіб, щодо яких прийнято рішення про банкрутство, з дня прийняття судом справи про банкрутство;

б) на суму податкової заборгованості, у день набрання законної сили рішенням суду про визнання фізичної особи безвісно відсутньою до його скасування;

в) на відсотки і суму штрафу;

г) на суму податкової заборгованості, погашену шляхом проведення заліку надміру сплаченої суми податку з дати платіжного документа на проведення заліку;

д) правильні відповіді а), в);

е) правильні відповіді а), в), г);

ж) правильні відповіді а), б), в), г).

20. Іноземна держава вважається державою з пільговим оподаткуванням, якщо:

а) ставка податку в ній на 30 відсотків нижча, ніж ставка, встановлена відповідно до ПКРТ;

б) ставка податку в ній на 25 відсотків нижча, ніж ставка, встановлена відповідно до ПКРТ;

в) в ній діють закони про конфіденційність фінансової інформації або інформації про компанії, які дозволяють зберігати таємницю про фактичного власника майна або одержувача доходу (прибутку);

г) правильні відповіді а) і в);

д) правильні відповіді б) і в).

Перелік посилань [29, 35, 37, 38, 52, 71- 74]

ПРАКТИЧНЕ ЗАВДАННЯ 7. ПОДАТКОВА СИСТЕМА РЕСПУБЛІКИ УЗБЕКИСТАН

7.1. Питання для обговорення

1. Принципи податкового законодавства Республіки Узбекистан.
2. Податковий кодекс Республіки Узбекистан.
3. Види податків та інших обов'язкових платежів у бюджет Республіки Узбекистан, їх загальна характеристика.
4. Особливості загальної системи оподаткування.
5. Особливості спрощеної системи оподаткування.
6. Особливості справляння податку на прибуток підприємств Республіки Узбекистан.
7. Податок з обороту, особливості нарахування.
8. Особливості оподаткування доходів фізичних осіб Республіки Узбекистан (податок на доходи фізичних осіб).
9. Особливості справляння акцизного податку.
10. Особливості нарахування автотранспортних зборів.

Ключові поняття: податкова система, податкове навантаження, податки та інші загальнообов'язкові збори та платежі, спрощений порядок оподаткування, доходи державного бюджету, оптимізація податкових ставок

7.2. Питання для самостійного опрацювання а самоперевірки

1. Які особливості функціонування податкової системи Республіки Узбекистан ви можете назвати?
2. Які основні нормативні документи регулюють систему оподаткування в Республіці Узбекистан?
3. Хто є центральним в податкових органах Республіки Узбекистан?
4. Перерахуйте основні податки, що справляються в Узбекистані відповідно ст. 17 ПК Узбекистану.
5. Які повноваження Законодавчої палати та Сенату Олій Мажліса Республіки Узбекистан?
6. Пояснити, яким нормативним актом встановлюються ставки акцизного податку, земельного податку, податку на користування водними ресурсами, податку на доходи фізичних осіб.
7. Яка ставка податку на прибуток для підприємця - виробника цементу (поліетиленових гранул, платника податку, що надає послуги мобільного зв'язку)?
8. Назвати ставки податку на доходи фізичних осіб.
9. Пояснити, як відбувається нарахування соціального податку? Які є ставки податку, від чого залежить вибір тієї чи іншої ставки?
10. Податкова звітність платників податків Узбекистану.

7.3. Завдання для індивідуальної роботи

Орієнтовні теми доповідей:

1. Модернізація економіки Узбекистану.
2. Валютне регулювання в Узбекистані.
3. Особливості реєстрації юридичної особи в Узбекистані.
4. Камеральна перевірка як податкова перевірка для підприємств із середнім рівнем небезпеки та можливістю виправлення помилок у звітах (без застосування фінансових та адміністративних штрафів).
5. Виїзна перевірка.
6. Податковий аудит для підприємств з високим ступенем небезпеки, ухиленням від сплати податків та фальсифікацією бухгалтерських документів.
7. Впровадження системи ризик-аналізу : поділ платників податків на три сегменти: зелена, жовта і червона доріжки.
8. Новий механізм повернення суми переплати для платників податків.

Індивідуальні практичні завдання:

1. Розробити тестові завдання з теми (не менше 20 шт.).
2. Скласти кросворд з основних ключових термінів і понять теми (не менше 10 слів).

7.4. Практичні завдання

Завдання 1. Охарактеризуйте основні податки сплачувані платниками податків у Республіці Узбекистан.

Завдання 2. Охарактеризуйте конкурентоспроможність податкової системи Республіки Узбекистан.

Завдання 3. Охарактеризуйте спільні та відмінні риси податкових систем Республіки Узбекистан та України.

7.5. Тестові завдання

1. Регулювання податкової системи Республіки Узбекистан здійснюється нормативно-правовими актами в сфері оподаткування, серед них:

- а) Конституція Республіки Узбекистан;
- б) Податковий кодекс Республіки Узбекистан,
- в) Закон «Про державну податкову службу»;
- г) Наказ Президента Республіки Узбекистан «Про концепцію удосконалення податкової політики Республіки Узбекистан»
- д) всі відповіді вірні.

2. Яка стаття Податкового кодексу Республіки Узбекистан регулює кількість сплачуваних податків підприємцями:

- а) ст. 17 ПКРУ;
- б) ст. 35 ПКРУ;
- в) ст. 5 ПКРУ;
- г) відсутня правильна відповідь.

3. Коли був введений в дію Податковий кодекс Республіки Узбекистан ?

- а) 1991 р.;
- б) 1995 р.;
- в) 2019 р..

4. Адмініструванням податків в Республіці Узбекистан займається:

- а) Служба державних доходів;
- б) Державна податкова служба;

- в) Митна служба;
- г) Державний комітет, Міжрегіональна державна податкова інспекція, державні податкові інспекції;
- д) інше.

5. За характером використання податки Республіки Узбекистан поділяються на:

- а) загальні;
- б) прями;
- в) спеціальні;
- г) регулярні;
- д) інше.

6. За правовою ознакою податки Республіки Узбекистан поділяються на:

- а) власні;
- б) звичайні;
- в) місцеві;
- г) загальнодержавні;
- д) інше.

7. Економічні методи державного регулювання в Узбекистані передбачають:

- а) ухвалення законів і законодавчих актів, видання Указів Президента, а також вироблення механізму їх реалізації та контролю за виконанням;
- б) пряме управління з боку держави суб'єктами ринкових відносин;
- в) створення державою матеріальних стимулів для бажаної поведінки суб'єктів господарювання;
- г) вплив на формування громадської думки, суспільної свідомості, економічного мислення, популяризацію цілей і змісту державного регулювання;
- д) інше.

8. Податкова політика Республіки Узбекистан – це:

- а) політика Республіки Узбекистан, через яку уповноважена державою інституція контролює обсяг пропозиції грошей з метою встановлення цінової стабільності, сприяння економічному зростанню, дотриманню рівня безробіття населення на низькому рівні;
- б) сукупність державних заходів, спрямованих на зміцнення доходної частини державного бюджету, посилення соціальної направленості видатків бюджету, створення умов макроекономічної стабілізації;
- в) діяльність держави у сферах запровадження, правового регламентування та організації справляння податків та податкових платежів, які

є зняттям розподілу і перерозподілу частини валового внутрішнього продукту та формування централізованих фондів грошових ресурсів держави;

г) діяльність держави, спрямована на регулювання економічних відносин з іншими країнами, на забезпечення ефективного використання зовнішнього фактору у національній економіці.

9. Ставки акцизного податку, земельного податку, податку за користування водними ресурсами, ПДФО встановлюють _____нормативно-правовим актом. Виберіть правильну відповідь.

- а) Законом про державний бюджет;
- б) Податковим кодексом;
- в) Рішеннями президента Республіки Узбекистану;
- г) інше.

10. Стандартна ставка податку на прибуток для банків становить?

- а) 18%;
- б) 20%;
- в) 21%.

11. Які платники податку на прибуток Республіки Узбекистан мають право на ставку в розмірі 7,5% ?

- а) які торгують медичними товарами, здійснюють поставки дитячого харчування, книг, друкованих видань;
- б) які здійснюють експорт товарів;
- в) платники податку, які включені в національний реєстр суб'єктів електронної комерції та здійснюють електронну торгівлю товарами (послугами).

12. Загальна ставка податку на додану вартість складає:

- а) 15%;
- б) 30%;
- в) 20%.

13. Назвати критерії від яких залежить ставка акцизного податку:

- а) групи товарів або послуг;
- б) територія транспортування товару, послуги;
- в) територія виготовлення товару, послуги;
- г) інше.

14. Чи залежить ставки податку на користування водними ресурсами від виду діяльності платника :

- а) так;
- б) ні;

в) інше;

15. В який строк сплачується податок на користування недрами :

а) юридичними особами – кожного місяця, не пізніше 20 числа наступного місяця; за підсумками року – не пізніше строку надання річної фінансової звітності;

б) юридичними особами – кожного місяця, не пізніше 30 числа наступного місяця; за підсумками року – не пізніше строку надання річної фінансової звітності;

в) юридичними особами – кожного місяця, не пізніше 15 числа наступного місяця; за підсумками року – не пізніше строку надання річної фінансової звітності;

г) інше.

16. Ставки соціального податку в Узбекистані коливаються в діапазоні:

а) від 4,7 до 12 % в залежності від групи платника податку;

б) від 0,5 до 7 % оподаткованої бази;

в) від 1 до 12 % оподаткованої бази;

г) від 1 до 10 %, в залежності від строку сплати податку.

17. Автотранспортні збори сплачують резиденти та нерезиденти Республіки Узбекистан, які придбавають та / або здійснюють тимчасове ввезення на територію Республіки Узбекистан автотранспортних засобів :

а) так;

б) ні;

в) інше;

18. Ставки земельного податку з юридичних осіб залежать від місця розташування юридичної особи :

а) так;

б) ні;

в) інше;

19. Принципами формування податкової політики Республіки Узбекистан є:

а) фіскальна достатність, інтеграційність, наукова обґрунтованість, гласність, стабільність;

б) законність, фіскальна достатність, незалежність, гласність, стабільність;

в) ефективність, фіскальна достатність, незалежність, гласність, стабільність;

г) законність, фіскальна достатність, незалежність, неупередженість, соціальна справедливість;

д) інше.

20. Податковий орган Республіки Узбекистан має право з метою забезпечення стягнення податкової заборгованості здійснювати наступні заходи:

- а) вилучення готівки з каси платника податку;
- б) пред'явлення інкасового доручення до банківського рахунку;
- в) накладення арешту на майно;
- г) всі відповіді вірні.

Перелік посилань : [29, 35, 37, 38, 55, 71-74]

ПРАКТИЧНЕ ЗАВДАННЯ 8. ПОДАТКОВА СИСТЕМА ЛАТВІЙСЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ

8.1. Питання для обговорення

1. Податкова система Латвійської Республіки.
2. Принципи податкового законодавства Латвійської Республіки.
3. Види податків Латвійської Республіки, їх загальна характеристика.
4. Служба державних доходів Латвійської Республіки, її головні завдання, місія, стратегічні цілі.
5. Особливості справляння податку на прибуток з підприємств у Латвійській Республіці.
6. Особливості оподаткування доходів фізичних осіб у Латвійській Республіці (прибутковий податок з населення).
7. Особливості оподаткування мікропідприємств.
8. Податок солідарності : особливості застосування.
9. Загальнообов'язкові внески на державне соціальне страхування.
10. Податкові новації для роботодавців.

Ключові поняття: державні податки, служба державних доходів, податок на прибуток, ПДФО, податок на природні ресурси, податок на азартні ігри та лотерею, податок на нерухоме майно, акцизний податок, прибутковий податок з підприємств, податок на легкові транспортні засоби підприємств, податок за експлуатацію транспортного засобу, податок за електроенергію, мікропідприємства.

8.2. Питання для самостійного опрацювання та самоперевірки

1. Скільки податків нараховує латвійська податкова система?

2. Які податки для ведення бізнесу в Латвійській Республіці є найважливішими?
3. Що є об'єктом оподаткування податком на електроенергію?
4. Як обраховується податок на експлуатацію транспортного засобу?
5. Які податки сплачують в Латвійській Республіці мікропідприємства?
6. В чому особливість податку на азартні ігри та лотерею?
7. Як безпосередньо обраховується податок солідарності?
8. Хто відповідає в Латвійській Республіці за митні збори та оподаткування міжнародної торгівлі?
9. Які права та обов'язки представників галузі адміністрування податків та зборів?
10. У чому сутність прогресивної системи оподаткування Латвійської Республіки?

8.3. Завдання для індивідуальної роботи

Орієнтовні теми доповідей:

1. Особливості податкової системи Латвійської Республіки.
2. Відкриття компанії в Латвійській Республіці.
3. Валютний контроль в Латвії.
4. Оподаткування малого бізнесу в Латвії.
5. Новації в податковій системі Латвійської Республіки.
5. Етапи формування податкової системи Латвії.
6. Податкове законодавство Латвії.
7. Загальні принципи податкової системи Латвії.
8. Міжнародне співробітництво Латвійської Республіки.
9. Стратегічні цілі Служби державних доходів Латвійської Республіки.
10. Подальші перспективи та основні напрямки реформування податкової системи Латвійської республіки.

Індивідуальні практичні завдання:

1. Розробити тестові завдання з теми (не менше 20 шт.).
2. Скласти кросворд з основних ключових термінів і понять теми (не менше 10 слів).

8.4. Практичні завдання

Завдання 1. Охарактеризуйте податкову систему Латвійської Республіки, якій притаманна максимальна простота нормативної бази, порівняно незначний прибутковий податок, достатньо великі внески на загальнообов'язкове соціальне страхування, низький рівень корпоративного

фіскального навантаження. Наведіть критерії відмінності сплачуваним в Латвії податкам.

Завдання 2. Поясніть особливості оподаткування фізичних та юридичних осіб Латвійської Республіки.

Завдання 3. Охарактеризуйте спільні та відмінні риси податкових систем Латвійської республіки та України.

8.5.Тестові завдання

1. Податкова система Латвійської Республіки складається з таких елементів:

а) акцизний податок, податок на природні ресурси, податок на електроенергію, податок на доходи фізичних осіб, податок на лотерею та азартні ігри;

б) податок на мікропідприємства, мито, податок на нерухомість, податок на додану вартість, податок на солідарність, податок на субсидовану електроенергію,

в) податок на експлуатацію транспортного засобу, податок на прибуток підприємств, податок на службові автомобілі, внески на державне соціальне страхування, збори;

г) всі відповіді вірні.

2. Структура Державної служби доходів Латвійської Республіки складається з :

а) митних органів, податкової та митної міліції, Управління внутрішньої безпеки, податкової адміністрації та інших структурних підрозділів;

б) департаменту з питань запобігання та виявлення корупції (антикорупційні заходи); департамент кадрового забезпечення та розвитку персоналу (виявлення конфлікту інтересів, профілактична робота); департамент адміністрування податків; департамент податкових перевірок, трансфертного ціноутворення та міжнародного оподаткування;

в) уповноваженого державного органу та територіальних податкових органів. Положення, структура центрального апарату, схема управління і перелік підприємств (організацій) системи уповноваженого державного органу.

3. Адмініструванням і збором податків в Латвійській Республіці займається:

а) Служба державних доходів;

б) Державна податкова служба;

в) Митна служба.

4. Ставки мита в Латвійській Республіці встановлені:

- а) Податковим кодексом;
- б) Законом « Про мито»;
- в) Регламентом Ради (ЄС) № 2658/87 від 23 липня 1987 року про тарифно-статистичну номенклатуру та Спільний митний тариф;
- г) немає вірної відповіді.

5. Ставки податку на нерухомість в Латвійській Республіці коливаються в діапазоні:

- а) від 0,2 до 3 % оподатковуваної бази;
- б) від 0,5 до 7 % оподатковуваної бази;
- в) від 1 до 8 % оподатковуваної бази;
- г) від 1 до 10 % оподатковуваної бази.

6. Ставки податку на додану вартість в Латвійській Республіці наступні:

- а) 25 %, 15 %, 7 %, 0 %;
- б) 22 %, 17 %, 7 %, 0 %;
- в) 21 %, 12 %, 5 %, 0 %;
- г) 20 %, 10 %, 5 %, 0 %.

7. Стандартна ставка ПДВ в Латвійській Республіці становить:

- а) 20 відсотків;
- б) 21 відсотків;
- в) 22 відсотків;
- г) 25 відсотків.

8. Ставка солідарного податку в Латвійській Республіці становить:

- а) 25 відсотків;
- б) 10 відсотків;
- в) 8 відсотків;
- г) 5 відсотків.

9. Податок на субсидовану електроенергію в Латвійській Республіці застосовуватиметься до оподаткованого доходу, отриманого:

- а) з 1 січня 2013 року по 31 грудня 2016 року;
- б) з 1 січня 2014 року по 31 грудня 2017 року;
- в) з 1 січня 2015 року по 31 грудня 2018 року;
- г) з 1 січня 2016 року по 31 грудня 2019 року.

10. Оподатковуваними об'єктами акцизним податком в Латвійській Республіці є:

- а) алкогольні напої, тютюнові вироби, нафтопродукти, безалкогольні напої;
- б) всі види спирту, безалкогольні та алкогольні напої, тютюн перероблений, промислові замітники тютюну, вироби з тютюну, паливо мінеральне, всі види сирової нафти і продуктів її перегонки, бітумінозні речовини;
- в) кава, природний газ, рідина, що використовується в електронних сигаретах та компонентах для її приготування, замітники тютюну;
- г) правильні відповіді а) і в).

11. Об'єктами оподаткування податком на природні ресурси в Латвійській Республіці є:

- а) природні ресурси, використання корисних властивостей надр, утилізація відходів та викиди забруднюючих речовин у навколишнє середовище;
- б) кількість викидів парникових газів, яка не враховується у кількості переданих дозволів на викиди, екологічно шкідливі товари, упаковка та одноразовий посуд та посуд;
- в) радіоактивні речовини, вугілля, кокс і буре вугілля, транспортні засоби, феєрверки;
- г) всі відповіді вірні.

12. Офіційною валютою Латвії є:

- а) долар;
- б) рублі;
- в) євро.

13. Загальна ставка обов'язкового внеску державного соціального страхування складає:

- а) 27%;
- б) 32%;
- в) 34,09%.

14. Яку частину обов'язкового внеску державного соціального страхування повинні оплачувати робітники?

- а) 5%;
- б) 10,5%;
- в) 18%.

15. Кінцевий термін подання декларації про приріст капіталу залежить від суми доходу, отриманого протягом кварталу:

- а) якщо загальний дохід особи (резидента Латвії) від операцій з капітальними активами за квартал перевищує 1000 євро, декларація повинна

подаватися раз на квартал до 15 числа місяця, наступного за кварталом, коли дохід від приросту капіталу був зароблений;

б) якщо загальний дохід особи від операцій з капітальними активами у кварталі не перевищує 1000 євро, то декларацію необхідно подати до 15 січня наступного року;

в) якщо загальний дохід особи (резидента Латвії) від операцій з капітальними активами за квартал перевищує 1500 євро, декларація повинна подаватися раз на квартал до 15 числа місяця, наступного за кварталом, коли дохід від приросту капіталу був зароблений;

г) якщо загальний дохід особи від операцій з капітальними активами у кварталі не перевищує 1500 євро, то декларацію необхідно подати до 15 січня наступного року;

д) правильні відповіді а) і б);

е) правильні відповіді в) і г).

16. Ставки податку на лотереї для лотерей та швидких лотерей становлять:

а) 5 відсотків від виручки від продажу квитків;

б) 10 відсотків від виручки від продажу квитків;

в) 12 відсотків від виручки від продажу квитків;

г) 15 відсотків від виручки від продажу квитків.

17. Право вибору сплатити податок на мікропідприємство є, якщо:

а) очікуваний товарообіг не перевищуватиме 15 000 євро, а мікропідприємство не планує стати зареєстрованим платником податку на додану вартість до досягнення межі реєстрації податку на додану вартість;

б) очікуваний товарообіг не перевищуватиме 20 000 євро, а мікропідприємство не планує стати зареєстрованим платником податку на додану вартість до досягнення межі реєстрації податку на додану вартість;

в) очікуваний товарообіг не перевищуватиме 30 000 євро, а мікропідприємство не планує стати зареєстрованим платником податку на додану вартість до досягнення межі реєстрації податку на додану вартість;

г) очікуваний товарообіг не перевищуватиме 40 000 євро, а мікропідприємство не планує стати зареєстрованим платником податку на додану вартість до досягнення межі реєстрації податку на додану вартість.

18. Податок з експлуатації транспортного засобу сплачується до державного бюджету за:

а) поточний календарний квартал;

б) поточний календарний рік;

в) поточний календарний квартал та попередні календарні квартали (якщо податок за експлуатацію транспортного засобу за попередні календарні

квартали не сплачено) до закінчення строку проведення державного технічного огляду;

г) поточний календарний рік та попередні календарні роки (якщо податок за експлуатацію транспортного засобу за попередні календарні роки не сплачено) до закінчення строку проведення державного технічного огляду.

19. Платники податків на корпоративні автомобілі – це:

- а) підприємства;
- б) купці;
- в) філії іноземного купця, внесені до комерційного реєстру;
- г) сільськогосподарські господарства, зареєстровані в Реєстрі підприємств Латвійської Республіки;
- д) правильні відповіді а) і в);
- е) правильні відповіді б), в) і г).

20. Юридична особа - нерезидент Латвійської Республіки, що здійснює свою діяльність в Латвійській Республіці через постійне представництво, не пізніше _____ з дня початку здійснення такої діяльності зобов'язана надати в податковий орган заяву про поставку на облік в якості платника податків. Оберіть правильну відповідь:

- а) 30 календарних днів з дня початку здійснення такої діяльності;
- б) 40 календарних днів з дня початку здійснення такої діяльності;
- в) 185 календарних днів з дня початку здійснення такої діяльності;
- г) інше.

Перелік посилань : [7, 9, 18, 28, 36, 72, 73, 74]

ПРАКТИЧНЕ ЗАВДАННЯ 9 ПОДАТКОВІ СИСТЕМИ ІНШИХ ДЕРЖАВ

9.1. Питання для обговорення

1. Міжнародний досвід оподаткування: Канада.
2. Податкова система Великої Британії.
3. Податкова система Нідерландів.
4. Оподаткування Китаю.
5. Податкова система Франції.
6. Податкова система Ізраїлю.

Ключові поняття: податки, новація, збір, мито, внесок, функції, податкова система, податкове законодавство, адміністрування податків і зборів, податкова політика, податкова ставка, суб'єкти та об'єкти оподаткування, принципи, акциз, мито, плата, податкове регулювання, оподаткування, «арнона», муніципальні податки.

9.2. Завдання для самоперевірки та контролю знань

1. Від чого залежить прибутковий податок сплачуваний в Канаді?
2. Прогресивна шкала прибуткового податку Франції.
3. Що впливає на розмір податку на викиди у Франції?
4. Туристичний податок Нідерландів.
5. Особливості оподаткування та основні податки Гонконгу.
6. В чому полягає сутність податку на підтримку міського будівництва в Китаю?
7. Права та обов'язки податкового органу Великої Британії.
8. Особливості податкової системи Ізраїлю.

9.3. Завдання для індивідуальної роботи

Орієнтовні теми доповідей:

1. Податкова система Великобританії як вагомий фактор стимулювання інвестиційної активності : світовий досвід для України.
2. Податкове адміністрування в Китаї.
3. Система оподаткування бізнесу в Нідерландах.
4. Характерні риси податкової системи Франції.
5. Досвід створення податкової системи в Канаді.
6. Світовий досвід оподаткування : Ізраїль.

Індивідуальні практичні завдання:

3. Розробити тестові завдання з теми (не менше 20 шт.).
4. Скласти кросворд з основних ключових термінів і понять теми (не менше 10 слів).

9.4. Практичні завдання

Завдання 1. Охарактеризуйте спільні та відмінні риси податкових систем Великої Британії, Канади, Ізраїлю та України.

Завдання 2. Охарактеризуйте спільні та відмінні риси податкових систем Китаю та України.

Завдання 3. Охарактеризуйте спільні та відмінні риси податкових систем Франції, Нідерландів та України.

9.5. Тестові завдання

1. Система оподаткування Канади в сучасних умовах представлена наступними рівнями:

- а) федеральним;
- б) провінційним;
- в) місцевим;
- г) інше.

2. В Канаді діє прогресивна шкала податків:

- а) так;
- б) ні;
- в) інше.

3. Федеральні податки в Канаді не справляють, якщо сума доходу менша, ніж 11,635 доларів:

- а) так;
- б) ні;
- в) інше.

4. Провінціальні податки в Канаді не справляють, якщо сума доходу менша, ніж 15,087 доларів:

- а) так;
- б) ні;
- в) інше.

5. Францію вважають батьківщиною податку на додану вартість:

- а) так;
- б) ні;
- в) інше.

6. Податок на викиди в розмірі 20000 євро заплатить власник кросовера BMW X5, який викидає до 264 г CO₂ на кілометр пробігу (податкові новації Франції):

- а) так;
- б) ні;
- в) інше.

7. Британська податкова система складається з прямих податків на доходи, непрямих та місцевих податків:

- а) так;
- б) ні;
- в) інше.

8. Податок на дивіденди в Великобританії нараховується у разі отримання суми дивідендів що перевищує 2000 фунтів стерлінгів та

сплачується із суми перевищення над цим граничним показником, в залежності від розмірів дивідендів ставки податку становитимуть - 7,5%, 32,5% та 38,1%:

- а) так;
- б) ні;
- в) інше.

9. Уряд Нідерландів планує з 2024 року запровадити податок у джерела при виплаті дивідендів у низькоподатковій юрисдикції. Податок застосовуватиметься при виплаті дивідендів у юрисдикції, де ставка корпоративного податку становить менше ніж 9 %, а також в країни, які потрапили до «чорного» списку ЄСб

- а) так;
- б) ні;
- в) інше.

10. Яким нормативно-правовим актом Китаю визначаються принципи податкового законодавства даної держави:

- д) Податковим кодексом Грузії;
- е) Законом Грузії «Про реструктуризацію податкових заборгованостей і державних позик»;
- ж) Законом Грузії «Про підприємців»;
- з) інше.

11. Принципами оподаткування в Китаї є:

- а) справедливість при оподаткуванні - різницю у податкових ставках необхідно застосовувати тільки для різних видів виробництва, а не різних форм власності;
- б) чіткість і простота при обчислюванні та стягненні податків;
- в) інше.

12. В Ізраїлі використовується ..... система оподаткування. Виберіть правильну відповідь:

- е) прогресивна;
- ж) регресивна;
- з) пропорційна;
- и) справедлива;
- к) інше.

13. Відповідно до законодавства Ізраїлю оподаткування ґрунтується на наступних принципах :

- д) законності оподаткування, обов'язковості оподаткування;
- е) рівності оподаткування, презумпції сумлінності платника податків, зборів, справедливості оподаткування;

ж) стабільності податкового законодавства, гласності податкового законодавства, економічної обґрунтованості оподаткування;

з) інше.

14. Які податки і збори встановлені в Ізраїлю:

и) республіканські та місцеві збори;

к) республіканські податки, збори (мита) і місцеві податки і збори;

л) державні і муніципальні;

м) відсутня вірна відповідь.

15. До муніципальних податків відносяться:

д) податок на нерухомість, податок на транспортні засоби, ринковий збір, місцевий податок, плата за володіння собаками;

е) податок на додану вартість, акцизи, податок на прибуток, податок на доходи іноземних організацій, які не здійснюють діяльність в Республіці Білорусь через постійне представництво;

ж) «арнона»;

з) Відсутні правильна відповідь.

Перелік посилань [2, 3, 22, 24, 31, 37, 42, 48, 49, 50, 71-75]

4 ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ОХОПЛЮЮТЬ ЗМІСТ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ВІНОСЯТЬСЯ НА ЗАЛІК

1. Податкова система та її місце у фінансовій системі держави.

2. Елементи системи оподаткування та їх характеристика (суб'єкти, об'єкти оподаткування, база оподаткування, податковий період, терміни сплати податків, ставки податків).

3. Класифікація податкових платежів за різними ознаками.

4. Принципи податкового законодавства Грузії. Поняття і види податків (загальнодержавні та місцеві податки), їх загальна характеристика.

5. Податкові органи Грузії права та обов'язки.

6. Основи справляння прибуткового податку (податку на доходи фізичних осіб) в Грузії.

7. Спеціальні режими оподаткування: мікробізнес, малий бізнес, фіксований податок в Грузії.

8. Особливості оподаткування податком на прибуток підприємств Грузії.

9. Адміністрування податків у Польщі. Податковий орган, його обов'язки, права та функції. Поняття і види податків (загальнодержавні, регіональні та місцеві податки), їх загальна характеристика.
10. Особливості оподаткування податком на додану вартість у Польщі.
11. Особливості оподаткування доходів фізичних осіб у Польщі.
12. Особливості справляння податку на прибуток організацій у Польщі.
13. Поняття і види податків у Республіці Білорусь (республіканські та місцеві податки), їх загальна характеристика.
14. Особливості оподаткування податком на додану вартість у Республіці Білорусь.
15. Особливості справляння податку на прибуток у Республіці Білорусь.
16. Принципи податкового законодавства Республіки Казахстан.
17. Податкові органи Республіки Казахстан: їх права, обов'язки та функції.
18. Види податків та інших обов'язкових платежів у бюджет Республіки Казахстан, їх загальна характеристика.
19. Особливості справляння корпоративного прибуткового податку Республіки Казахстан.
20. Особливості оподаткування доходів фізичних осіб Республіки Казахстан (індивідуальний прибутковий податок).
21. Принципи податкового законодавства Республіки Таджикистан.
22. Податкові органи: їх права, обов'язки та функції.
23. Види загальнодержавних та місцевих податків у Республіці Таджикистан, їх загальна характеристика.
24. Особливості справляння податку на прибуток у Республіці Таджикистан.
25. Особливості оподаткування доходів фізичних осіб у Республіці Таджикистан (прибутковий податок).
26. Види податків Латвійської Республіки, їх загальна характеристика.
27. Особливості справляння податку на прибуток з підприємств у Латвійській Республіці.
28. Принципи податкового законодавства Республіки Узбекистан.
29. Види податків та інших обов'язкових платежів у бюджет Республіки Узбекистан, їх загальна характеристика.
30. Особливості справляння податку на прибуток підприємств Республіки Узбекистан.
31. Особливості оподаткування доходів фізичних осіб Республіки Казахстан (податок на доходи фізичних осіб).
32. Особливості податкових систем інших держав.

5 ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ

Навчальна література

1. Акименко О.Ю., Скрицький Д.П. Створення ефективної системи оподаткування в умовах євроінтеграційного курсу / Акименко О.Ю., Скрицький Д.П. // Теорія та практика управління розвитком економіки: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (10 жовтня 2019 р.; м. Київ) / Відпов. за вип. С. Остапчук. К.: ТОВ «ВІПО», 2019. С. 84-86.
2. Акименко О.Ю. Теоретична концептуалізація зовнішньоекономічної діяльності як вагомого фактору економічної стабілізації держави / О.Ю. Акименко // Причорноморські економічні студії : науковий журнал / Одеса, 2019. - Випуск 38 - 1. – С.37-42 (включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus).
3. Акименко О., Давиденко І. Податкова система Великобританії як вагомий фактор стимулювання інвестиційної активності : світовий досвід для України / Принципи формування зовнішньої політики держави: економічні та інституціональні аспекти : матеріали міжнародної науково-практичної конференції / Ужгород : Видавництво Ужгородського національного університету, 2021.
4. Акименко О., Палєєва В., Андарак В. Державна підтримка малого бізнесу в умовах карантину задля підвищення їх конкурентоспроможності / Стратегічні орієнтири сталого розвитку в Україні та світі : матеріали І міжнародної науково-практичної конференції / Чернігів : НУ «Чернігівська політехніка», 2021.
5. Аревадзе Н., Бурдули В. Региональные факторы роста уровня занятости и их влияние на экономическое развитие (на примере Грузии) [Электронный ресурс] // Кавказ и глобализация. – 2010. – Вып. 1. – Режим доступа: <http://cyberleninka.ru>.
6. Арцишевская Т. Шведские банки пришли в Украину / Т. Арцишевская // Деловой журнал Банкирь – № 5 (19). – 2006.
7. Бандурка О.О. Управління Державною податковою службою в Україні: організаційно-правовий аспекти: дисертація / О.О. Бандурка // Київ: Київський міжнародний університет. – 2007. – 441 с.
8. Берулава Д. В. Конкурентоспособность человеческих ресурсов: опыт Грузии // Кавказ и глобализация. – 2010. – Т. 4, Вып. 1–2. – С. 114–124.
9. Боголіб Т. М. Бюджетна політика Латвії як інструмент макроекономічної стабільності. Економічний часопис-XXI. 2018. № 3–4 (1).
10. Борисюк О. В. Самооподаткування в Україні: історичні витоки та проблеми адміністрування / О. В. Борисюк // Глобальні та національні проблеми економіки. – Вип. № 10. – 2016. – С. 745–750.

11. Борисюк О. В. Система адміністрування податків України та напрямки її вдосконалення / О. В. Борисюк, К. С. Оліферчук // Східна Європа: економіка, бізнес та управління. – 2016. – Вип. 2 (02).– Дніпропетровськ, 2016. – С. 70–74.
12. Буракова Л. Почему у Грузии получилось / Л. Буракова. – М. : Юнайтед Пресс, 2011. – 271 с.
13. Воронкова О. М. Податковий досвід країн Вишеградської групи та його значення для України. Науковий вісник НУДПСУ. 2009. №4(47). С. 100-105.
14. Грузия: Благоприятность условий ведения бизнеса [Электронный ресурс]. – Режим доступа: Doing business. <http://russian.doingbusiness.org/data/exploreeconomies/geo/rgia/>.
15. Данілов О.Д., Фліссак Н. П. Податкова система та шляхи її реформування: Навчальний посібник / О.Д. Данілов, Н.П. Фліссак // К.: Парламентське видавництво. – 2001. – 216 с.
16. Иванов Ю.Б. Альтернативні системи оподаткування: Монографія. – Харків. ХДБУ-Торнадо, 2003— 517 с.
17. Кміть В.М., Яскевич О.І. Зарубіжний досвід функціонування системи прямого оподаткування та доцільність його застосування у національній практиці. Український журнал прикладної економіки. 2017. № 3. С. 96-106.
18. Копельчук В. П., Клишава Т. Ю. Податкові системи зарубіжних країн як шлях до зниження податкового тиску на платників податків в Україні. [Електронний ресурс].– Режим доступу: <http://intkonf.org/kopelchuk-vp-klishavatyuu-podatkovyi-sistemi-zarubizhnyh-krayinyak-shlyah-do-znizhennya-podatkovogo-tisku-na-platnikov-podatkov-v-ukrayini>.
19. Крисоватий А.І. Домінанти гармонізації оподаткування: національні та міжнародні вектори: монографія / А.І. Крисоватий, В.А. Валігура. - Тернопіль: Підручники і посібники, 2013. – 248 с.
20. Мельник В. М. Оподаткування: наукове обґрунтування та організація процесу: монографія / В. М. Мельник. – К. : Комп'ютерпрес, 2006.
21. Новий пільговий режим оподаткування та план економічного розвитку Грузії [Электронный ресурс]. – Режим доступу: <https://gls.co.ua/uk/noviy-pilgoviy-rezhim-opodatkovannya-ta-plan-ekonomichnogo-rozvitku-gruziyi>.
22. Опарін В. М. Фінансова система України (теоретико-методологічні аспекти): монографія / В. М. Опарін. – Вид. 2-ге. – К. : КНЕУ, 2006.
23. Оподаткування бізнесу в Польщі [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://lex-consulting.ua/uk/opodatkovannya-biznesu-v-polshhi>.
24. Особливості Ізраїльської податкової системи [Електронний ресурс].– Режим доступу: <https://migrant.biz.ua/izrail/finansy-il/podatky-v-izraili.html>.

25. Податки в Польщі [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://tqm.com.ua/ua/likbez/ualaws/polsha-podatky>.
26. Податки та податкова система в Білорусі [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <https://migrant.biz.ua/bilorus/zhittya-de-bilorus/podatky-v-bilorusi.html>.
27. Податкова система в Польщі [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://uainkrakow.pl/podatкова-systema-v-polshchi/>.
28. Податкові системи зарубіжних держав: Навчальний посібник / Андрущенко В.Л., Варналій З.С., Прокопенко І.А., Тучак Т.В. – К.: КондорВидавництво, 2012. – 222с.
29. Податкові системи країн Азії : навчальний посібник / М. І. Карлін, Н. І. Ліповська-Маковецька – Луцьк : Вежа-Друк, 2016. – 240 с.
30. Податкова система України: тренінг-курс : навч. посіб. / О. М. Тимченко, Ю. В. Сибірянська, С. М. Кокшарова та ін. ; за заг. ред. О. М. Тимченко ; передм. Т. І. Єфименко. – К. : ДННУ “Акад. фін. управ ління”, 2012. – 656 с. – (Серія “Бюджетна і податкова системи: методологія, організація, навчання”).
31. Проценко Т.О. Правове регулювання адміністрування податків і митних платежів: дисертація / Т.О. Проценко // Київ: Національний університет державної податкової служби України. – 2007. – 388 с.
32. Руденко Ю.М., Токар В.В. Фінансові системи зарубіжних країн: навчальний посібник / Ю.М. Руденко, В.В. Токар // К.: КНЕУ. – 2010. – 348 с.
33. Савчук О. Податкова система Польщі: Інформаційна довідка, підготовлена Європейським інформаційно-дослідницьким центром на запит народного депутата України / О. Савчук // Європейський інформаційно-дослідницький центр.
34. Сенчак І.І. Податкова система Польщі / І.І. Сенчак // Матеріали І Міжнародної науково-практичної конференції «Малиновські читання». – 2012. – 316 с.
35. Стукало Н.В., Литвин М.В., Деркач М.І. Глобальні фінанси: Навч. посіб. / Н.В. Стукало, М.В. Литвин, М.І. Деркач // Дніпропетровськ. – 2014. – 1092 с.
36. Таранов І. Європейський досвід оподаткування: податкові технології Латвійської республіки Світ фінансів 4 (13) грудень 2007 [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/>.
37. Ткаченко Н. М. Податкові системи країн світу та України. Облік і звітність: навч. метод. посіб. К.: Алерта, 2014. 554 с.
38. Цвилий-Букланова А. А. Налоговый контроль в системе обеспечения налоговой безопасности государства : автореф. дис. ... канд. юр. наук. : 12. 00. 14 / А. А. Цвилий-Букланова. – Челябинск, 2011. – 32 с.

Допоміжна література

39. Закон Грузії «О производстве по делу о неплатежеспособности» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://matsne.gov.ge/ru/document/download/23572/16/ru/pdf>.
40. Інформаційна довідка податкової системи Польщі. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://euinfocenter.rada.gov.ua/uploads/documents/28912>.
41. Кодекс Республики Казахстан. О налогах и других обязательных платежах в бюджет (Налоговый кодекс) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://online.zakon.kz/Document/?doc_id=32469577&doc_id2=36148637#activate_doc=2&pos=5;-98&pos2=4;-98.
42. Королівська податкова та митна служба Великої Британії [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.hmrc.gov.uk/>.
43. Конституція Республики Польша: закон от 02.04.1997 // World Intellectual property organization. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.wipo.int/portal/en/>.
44. Міжнародна конвенція про Гармонізовану систему опису та кодування товарів затв. Радою Митного співробітництва від 14.06.1983 р. № 995_079 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/995_079.
45. Налоговый кодекс Грузии [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://matsne.gov.ge/ru/document/view/1043717?publication=172>.
46. Налоговые ставки в Казахстане на текущий год [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://findhow.org/2496-nalogovyie-stavki-v-kazahstane-na-tekushhiy-god.html>.
47. Податкова система в Польщі [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://uainkrakow.pl/podatkowa-systema-v-polshchi/>.
48. Податки та податкова система Канади [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://migrant.biz.ua/kanada/finansy-kanada/podatky-ta-podatkowa-systema-kanady.html>.
49. Податкова система Китаю [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/arhiv/modernizatsiya-dps-ukraini/arkchiv/mijnarodniy-dosvid-rozvitk/dosvid-modernizachii-krain-svity/kutai/?print/>
50. Податкова та митна адміністрація Нідерландів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontentnl/belastingdienst/prive/index.html>.
51. Податковий кодекс Республики Беларусь від 29.12.2009 р. № 71-3 (ред. Від 29.12.2020 р.). [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.nalog.gov.by/ru/TAX_CODE_RU/view/r-kodeks-respubliki-belarus-ot-29122009-n-71-z-red-ot-29122020-nalogovuj-kodeks-respubliki-belarus-38429/

52. Податковий кодекс Республіки Таджикистан [Електронний ресурс].– Режим доступу: <https://andoz.tj/Law/Kodex?culture=ru-RU>.

53. Польське законодавство 2020 [Електронний ресурс].– Режим доступу: <https://shoppingpl.com/post/397-polske-zakonodavstvo-2020-top-15-zmin-pro-yaki-varto-znat>.

54. Світовий досвід оподаткування (досвід розвитку та модернізації податкових країн світу) [Електронний ресурс].– Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/arhiv/modernizatsiya-dps-ukraini/arkchiv/mijnarodniy-dosvid-rozvitk/svitovui-dosvid/>.

55. Система налогов и сборов в Узбекистане [Електронний ресурс].– Режим доступу: <https://azizovpartners.uz/ru./2020/01/09/%D1%81%D0%B8%D1%81%D1%82%D0>.

56. About the Supreme Audit Office: стаття // Офіційний веб-портал Верховної палати контролю. – [Електронний ресурс].– Режим доступу: <https://www.nik.gov.pl/en/about-us/>.

57. Akymenko O., Petrovska A., Zholobetska M., Skrytskyi D. Digital development of the economy and its role in improving the competitiveness of Ukraine. *International Journal of Advanced Science and Technology*. 2020. Vol. 29. No. 8s. Pp. 2290–2296. (Science and Engineering Research Support Society, Australia, ISSN: 2005-4238; [https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-85084678100&origin=resultslist&sort=plf-f&src=s&st1=+Digital+development+of+the+economy+and+its+ro1\(SCOPUS\)](https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-85084678100&origin=resultslist&sort=plf-f&src=s&st1=+Digital+development+of+the+economy+and+its+ro1(SCOPUS))).

58. Basic information: стаття від 22.11.2017 // Офіційний веб-портал Податкової палати. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.mf.gov.pl/en/national-revenue-administration/about-us/basicinformation>.

59. B. Brzeziński, *Prawo finansów publicznych*, Toruń, 2010.

60. *Classics in the Theory of Public Finance* / Ed. by R.A. Musgrave, A.T. Peacock. – London: Macmillan; New York: St Martin's Press, 1967. – P. 31.

61. *Fiscal Regimes and the Political Economy of Early States*. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.stanford.edu/~scheidel/May2010.pdf.

62. Ministry of Finance Republic of Poland: About MF: стаття від 20.07.2012 // Офіційний веб-портал Міністерства фінансів Польщі. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.mf.gov.pl/en/ministryof-finance/news/about-mf>.

63. Owsiak, *Finanse publiczne: teoria i praktyka*, Wydanie trzecie zmienione, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.

64. Tax Administration: Professional? Modern and Customer-friendly // Офіційний веб-портал Міністерства фінансів Польщі. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.mf.gov.pl/documents/764034/928348/30lat+DRUK+EN+small.pdf>.

65. Tegler E. Funkcje systemu podatkowego i ocena jego sprawności / Eugeniusz Tegler // System podatkowy: zagadnienia teoretycznoprawne / Acta Universitatis Lodzensis. Folia Iuridica. – 1992. – № 54. – S. 191–196.

66. Ustawa z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (Dz. U. z 2011 r. Nr 108, poz. 626, z późn. zm.).

67. Ustawa z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych (Dz. U. Nr 201, poz. 1540).

68. Włodzimierz Nykiel: Polskie prawo podatkowe – podręcznik akademicki. wyd. Difin, Warszawa, 2006.

69. World Tax Reform: Case Studies of Developed and Developing Countries. – San Francisco, California, 1990. – P. 85–89.

Інтернетні ресурси:

70. Офіційний портал Податкового комітету при керівництві Республіки Таджикистан [Електронний ресурс].– Режим доступу: <https://andoz.tj/Law/Kodex?culture=ru-RU>.

71. Офіційний портал Верховної Ради [Електронний ресурс].– Режим доступу: <https://www.rada.gov.ua/>.

72. Офіційний портал Кабінету Міністрів [Електронний ресурс].– Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/>.

73. Офіційний портал Державної податкової служби [Електронний ресурс].– Режим доступу: <https://tax.gov.ua/>.

74. Офіційний сайт наукової бібліотеки НУ «Чернігівська політехніка» [Електронний ресурс].– Режим доступу:<http://library2.stu.cn.ua/>

75. Офіційний сайт Національної бібліотеки В.І. Вернадського <http://www.nbuv.gov.ua/>.

Додаток А - Зразок оформлення титульної сторінки звіту з виконаних практичних завдань

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЧЕРНІГІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
Навчально-науковий інститут економіки
Кафедра бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту

ЗВІТ З ПРАКТИЧНИХ ЗАВДАНЬ

з дисципліни «Податкові системи зарубіжних країн»

ЗВО ступеню «магістр»
галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
спеціальності 071 «Облік і оподаткування» ОПІ
«Фіскальне адміністрування та митна справа»

Пономаренко В.С.

Перевірив _____.

“ _____ ” _____ 2021 р.

Чернігів – НУ «Чернігівська політехніка» 2021